ମାଣବସା

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣ

www.OdiaBooks.com

ମାଣବସା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣ

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ

ଧନାଦେୟୈ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ନିଧି ପଦ୍ମା ହୃତାୟତ ।
ଭବତୁତତ୍ପ୍ରସାଦାନ୍ନେ ଧାନ ଧନ୍ୟାଦି ସମ୍ପଦ ।।
ନମସ୍ତୁଽତେ ମହାମାୟେ ଶ୍ରୀ ପୀଠେ ସୁର ପୂଜିତେ ।
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ହସ୍ତେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୧ ।
ନମସ୍ତେ ଗରୁଡ଼ାରୁଢ଼େ କୋଳାସୁର ଭୟଙ୍କରୀ ।
ସର୍ବ ପାପ ହରେ ଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୨ ।
ସର୍ବଜ୍ଞେ ସର୍ବବରଦେ ସର୍ବଦୁଷ୍ଟ ଭୟଙ୍କରୀ ।
ସର୍ବ ଦୁଃଖ ହରେ ଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୩ ।
ସିଦ୍ଧି ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦେ ଦେବୀ ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାୟିନୀ ।
ମନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତେ ସଦା ଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୪ ।
ଆଦ୍ୟାନ୍ତେ ରହିତେ ଦେବୀ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ମାହେଶ୍ୱରୀ ।
ଯୋଗେନ ଯୋଗସମ୍ଭୁତେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୫ ।
ସ୍ଥୂଳ ସୂକ୍ଷ୍ମ ମହାରୌଦ୍ରେ ମହାଶକ୍ତି ମହୋଦରେ ।
ମହାପାପ ହରେ ଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୬ ।
ପଦ୍ମାସନ ସ୍ଥିତେ ଦେବୀ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପିଣୀ ।
ପରମେଷ୍ଟୀ ଜଗତ୍‌ମାତ୍‌ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୭ ।

ଶ୍ୱେତାମ୍ବର ଧରେ ଦେବୀ ନାନାଲଙ୍କାର ଭୂଷିତେ ।
ଜଗତ୍‌ସ୍ଥିତେ ମହାମାୟୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୮ ।
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଷ୍ଟକଂ ସ୍ତୋତ୍ରଂ ଯଃ ପଠେତ୍ ଭକ୍ତି ମାନ୍ନର ।
ସର୍ବସିଦ୍ଧି ମବାପ୍ନୋତି ରାଜ୍ୟଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ସର୍ବଦା ।
ଏକ କାଲ ପଠେନ୍ନିତ୍ୟଂ ମହାପାପ ବିନାଶନମ୍ ।
ଦ୍ୱିକାଳଂ ଯଃ ପଠେନ୍ନିତ୍ୟଂ ଧନଧାନ୍ୟ ସମନ୍ୱିତମ୍ । ୧୦ ।
ତ୍ରିକାଳଂ ଯଃ ପଠେନ୍ନିତ୍ୟଂ ମହାଶତ୍ରୁ ବିନାଶନମ୍ ।
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭବେନ୍ନିତ୍ୟଂ ପ୍ରସନ୍ନ ବରଦା ଶୁଭା । ୧୧ ।
ଇତି ଇନ୍ଦ୍ର କୃତଂ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଷ୍ଟକ ସ୍ତୋତ୍ରଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ।

ନମସ୍ତେ କମଳା ମାଗୋ ସାଗର ଦୁଲଣୀ । ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଘରଣୀ ॥ ନମସ୍ତେ କମଳାମାଗୋ ଅତି ଦୟାବତୀ । ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ କୀଟ ଆଦି ପାଳୁ ନିତି ॥ ତୋର ଦୟାବଳେ ମାଗୋ ଦରିଦ୍ର ଜନର । ହୁଅଇ ଅଚଳ ବିତ୍ତ ଜିଣଇ କୁବେର ॥ ତୋର ଦ୍ରୋହୀଜନେ ମାଗୋ ଅନ୍ନ ନ ମିଳଇ । ଯେତେ ଅରଜିଲେ କେଭେଁ ପେଟ ନ ପରଇ ॥ ତୋହର ଚରିତ ମନ ଦେଇ ଯେ ଶୁଣଇ । କିଅବା ଭକତି ଭାବେ ସର୍ବଦା ଗୁଣଇ ॥ ତାହାର ଦରିଦ୍ରପଣ ଯାଏ ଦୂର ହୋଇ । ସର୍ବଦା ତାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଉ ମହାମାୟୀ ॥ ଏଣୁ ତୋ ଚରଣେ ମାଗୋ ଅଶେଷ ପ୍ରଣାମ । କରୁଛି ପରାଅ ବାରେ ମୋର ମନସ୍କାମ ॥ ତୋ ଚରିତ କିଞ୍ଚିତେ ମୁଁ କରିବି ରଚନ । ଜଗତ ଜନନୀ ବାରେ ଦିଅ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ॥ ଦିନେକ ନାରଦ ପରାଶର ମୁନି ଦୁଇ । ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଏକ ଗ୍ରାମେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇଁ ॥ ସେହିଦିନ ମାର୍ଗଶୀର ମାସ ଗୁରୁବାର । ପର୍ବ ପଡ଼ିଥିଲା ସର୍ବ ପୁରବାସୀଙ୍କର ॥ ପ୍ରତି ଘରଦ୍ୱାର ଗୋମୟରେ ଲିପା ହୋଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦପଦ୍ମ ଚିତା ପଡ଼ିଥିଲା ତହିଁ ॥ ନାରୀମାନେ ସ୍ନାନସାରି ପିନ୍ଧି ଝୀନବାସ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପୂଜାରେ ସର୍ବେ ହୋଇଛନ୍ତି ବଶ ॥ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ଯେ ଚଣ୍ଡାଳ

ପରିଯନ୍ତେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପୂଜାରେ ରତ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।। ହୁଳହୁଳି ଶବଦରେ ପୂରିଛି ଗଗନ । ଦେଖି ଏ ଉତ୍ସବରୀତି ବିଧାତା ନନ୍ଦନ ।। ପଚାରନ୍ତି ପରାଶର ମୁନିଙ୍କୁ ଉଦନ୍ତ । କହ କହ ତପୀବର ଏ କିସ ଚରିତ ।। ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡାଳ ଆଦି ସମସ୍ତ ଜାତିରେ । କରୁଛନ୍ତି କି ଉତ୍ସବ ଆନନ୍ଦ ମତିରେ ।। କେଉଁ ବ୍ରତ କି ଉପାସ ଅଟେ ଏହା ନାମ । କାହାକୁ କରନ୍ତି ପୂଜା ତାର କି ନିୟମ ।। ଏହା ଶୁଣି ପରାଶର ହୋଇ ହସ ହସ । କହନ୍ତି ବଚନ ଧୀରେ ଶୁଣ ବିଧିଶିଷ୍ୟ ।। ଏ ଧାନମାଣିକା ଗୁରୁବାର ଯେ ଅଟଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀଙ୍କର ପୂଜା ଏ ବ୍ରତ ଅଟଇ ।। ସବୁମାସମାନଙ୍କରେ ମାର୍ଗଶର ସାର । ତହିଁରେ ପଡ଼ଇ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଗୁରୁବାର ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପ୍ରିୟ ସେହି ବାରମାନ ଜାଣ । ସବୁଠାରୁ ଆଦ୍ୟ ଗୁରୁବାରଟି ପ୍ରଧାନ ।। ଏକ ଦିନେ ଶୁକଳ ଦଶମୀ ଗୁରୁବାର । ପଡ଼ିଲେ ସୁଦଶାବ୍ରତ ହୁଏ ସେ ଦିନର ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଅତିପ୍ରିୟ ଅଟଇ ସେ ବ୍ରତ । ଏହାକହି ପରାଶର ହେଲେ ମୌନବ୍ରତ ।। ପୁଣି ତାହାଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର । ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ କରିଥିଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ କେଉଁ ନର ।। ତହିଁରୁ ସେ କେଉଁ ଶୁଭଫଳ ଲଭିଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦ୍ରୋହୀ ହୋଇକରି କେ ଦୁଃଖ ପାଇଛି ।। ଏହା ସବୁ ମୋ ଆଗରେ କହ ତପୀ ସାଇଁ । ଶୁଣିବାକୁ ତାହା ଚିତ୍ତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉପୁଜଇ ।। ନାରଦ ବଚନ ଶୁଣି ପରାଶର ମୁନି । କହନ୍ତି ହରଷ ଚିତ୍ତେ ସୁମଧୁର ବାଣୀ ।। ଧନ୍ୟ ହେ ନାରଦ ତୁମ୍ଭେ ପବିତ୍ର ଚରିତ୍ର । ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ କଥାରେ ଯେ ହୋଇଅଛ ରତ ।। କହୁଅଛି ପୁରାତନ କଥା ଅଛି ଯାହା । ହୋଇବ ଆନନ୍ଦ ଜାତ ଶୁଣିଲେଟି ତାହା ।। ଏକଦିନେ ଜଗନ୍ନାଥ ପାଶେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଥିଲେ । କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିଣ ତାହାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ।। ଆଜି ମୋ ବାରର ବ୍ରତ ପଡ଼ିଲା ଗୋସାଇଁ । ତୁମ୍ଭେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ନଗ୍ର ବୁଲିଯିବି ମୁହିଁ ।। ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନଗ୍ରହିଁ ବୁଲିବ ।। ଦଶମୀ ପାଳନା ଅନ୍ନ ବେଗେ ରାନ୍ଧିଦେବ ।। ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ମାତ ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲେ । ବସ୍ତ୍ର ଅଳଙ୍କାରମାନ ଯତନେ ପିନ୍ଧିଲେ ।। ନାସିକାରେ ନବରତ୍ନ ବସଣି ଖଞ୍ଜିଲେ ।

ଚଉସରୀ ରତ୍ନମାଳା କଣ୍ଠେ ଲମ୍ବାଇଲେ ।। କରରେ ବାହୁଟି ରମ୍ୟବଳୟ କଙ୍କଣ । ସୁନା ସତ୍‌ତା ମାଣିକ୍ୟ ପଦକ ଆଭରଣ ।। ବାଜେଣି ନୂପୁର ମାତା ପୟରେ ଖଞ୍ଜିଲେ । ଏପରି ନାନା ଭୂଷଣେ ସୁବେଶ ହୋଇଲେ ।। ଯେବଣ ମାତାଙ୍କ ଅଧିକାର ତିନିପୁର । ଆଭରଣ କେତେ ମାତ୍ର ଦେବା ପଟାନ୍ତର ।। ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ଏହା ହୋଇ ଏକଚିତ୍ତ । ବୁଢ଼ୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରୂପକୁ ଧରି ଜଗନ୍ମାତେ ।। ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ସାଧୁର ଦୁଆରେ । ସାଧବାଣୀ ଉଭା ହୋଇଥିଲା ସେହିଠାର ।। ତାକୁ ଦେଖି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କହନ୍ତି ବଚନ । ଶୁଣ ଶୁଣ ସାଧବାଣୀ ହୋଇ ସ୍ଥିରମନ ।। ଆଜିପରା ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବ୍ରତ ଗୁରୁବାର । ଲିପା ପୋଛା କରିନାହୁଁ କିମ୍ପା ଘରଦ୍ୱାର ।। ସାଧବାଣୀ ଏହା ଶୁଣି ବୋଲଇ ସେକ୍ଷଣି । କି ରୂପେ ଏ ବ୍ରତ ହୁଏ କାହା ପୂଜାପୁଣି ।। ବୁଝାଇ ତା ସବୁ କହ ହେ ନାନୀଗୋସାଇଁ । ଅଇଲେ ମନକୁ ସେ ବ୍ରତ ମୁଁ କରିବଇଁ ।। ଏହାଶୁଣି ପଦ୍ମାଳୟା କହନ୍ତି ସଧୀରେ । ଶୁଣ ସାଧବାଣୀ ବ୍ରତ ହୁଏ ଏ ବିଧିରେ ।। ମାର୍ଗଶିର ମାସେ ଯେଉଁ ଆଦ୍ୟ ଗୁରୁବାର । ସେଦିନ ଉଷାରୁ ଶେଯ ଛାଡ଼ି ତତପର ।। ଗୋମୟ ଜଳରେ ଘର ଦୁଆର ଲିପିବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ପାଦପଦ୍ମ ଚିତାକୁ ଲେଖିବ ।। ନୂଆ ମାଣ ଗୋଟିଏ ଅଣାଇ ଯତ୍ନେ ବେଗେ । ଧୋଇ ଧାଇ କରି ତାକୁ ଶୁଖାଇବ ଆଗେ ।। ତାହାକୁ କରିବ ନାନା ଚିତ୍ର ଯେ ବିଚିତ୍ର । ଚାଉଳକୁ ବାଟି ଚିତା ଲେଖିବ ସମସ୍ତ । ତହିଁ ସ୍ନାନ କରିଆସି ହୋଇ ଶୁଚିମନ୍ତ । ଚଉକି ବା ଖଟୁଲିଏ ଆଣିବ ତ୍ୱରିତ । ତାକୁ ଧୋଇ ତା' ଉପରେ ଦେବ ନୂଆଧାନ । ରଙ୍ଗକଳା ନୋହି ହୋଇଥିବ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ।। ତହୁଁ କିଛି କୁଢ଼ାଇ ଯେ ସେ ନୂଆମାଣରେ । ଧାନମାଣ ଯେ ପରାଇ ରଖିବ ତାପରେ ।। ସେ ଧାନ ମାଣ ଉପରେ ଗୁଆ ତିନିଗୋଟି । ହଳଦୀ ପାଣିରେ ତାହା ଧୋଇ ଥୋଇବଟି ।। ଶୁକଳ ଧାନର ଶିଶା ତଖି ବେଷ୍ଟିକରି । ମାଣ ଉପରେ ତାହାକୁ ଥୋଇବ ବିଚାରି ।। ଗୁଆ ଆମ୍ବୁ ମୂଳା କଦଳୀରେ ସଜାଡ଼ିବ । ପଟ୍ଟାଦିରଙ୍ଗବସନ ପୁଷ୍ପେ

ମଣ୍ଡାଇବ ॥ ତହୁଁ ଆବାହନ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ କରିବ । ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଧୂପଦୀପ ଆଦି ସମର୍ପିବ ॥ ପ୍ରଥମରେ ବାଲଧୂପ ତାପରେ ଶଙ୍ଖୁଡ଼ି । ଏପରି କରିବ ତିନିଧୂପକୁ ସଜାଡ଼ି । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଆଉ ଏକ ବ୍ରତ ଅଛି । ସୁଦଶା ବୋଲି ତା ନାମ ଲୋକେ ପ୍ରକଟିଛି ॥ ଶୁକଳଦଶମୀ ହେଲେ ଗୁରୁବାର ଦିନ । ହୁଅଇ ସୁଦଶାବ୍ରତ ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ॥ ସେଦିନ ଉଷାରୁ ଉଠି ଲିପି ଘରଦ୍ୱାର । ଝୋଟି ଆଦି ଚିତା ଦେବ ପୂର୍ବ ପରକାର ॥ ସ୍ନାନ ସାରି ଗୃହେ ପଦ୍ମମଣ୍ଡଳ ଲେଖିବ । ତହିଁପରେ ଧୋଇ ଏକ ଖଟୁଲି ରଖିବ ॥ ତହିଁପରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା ଗୁଆକୁ ଥୋଇବ । ପଞ୍ଚାମୃତ ଶୁଦ୍ଧଜଳେ ସ୍ନାନ କରାଇବ ॥ ଦଶଖିଅ ସୂତାରେ ଯେ ବ୍ରତେକ କରିବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ନାମରେ ଦଶଗୋଟି ଗଣ୍ଠିଦେବ ॥ ଦଶକେରା ଦୁବରେ ସେ ବ୍ରତ ଗୁଡ଼ାଇବ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୁଆ ପାଶେ ତାହାକୁ ଥୋଇବ ॥ କରୁଥିଲେ ପୂର୍ବରୁ ସେ ବ୍ରତ ପୁରାତନ । ବ୍ରତଡୋର ଆଣି ତହିଁ ଥୋଇବ ବହନ ॥ ପ୍ରଥମରେ ବାଲଧୂପ ନଇବେଦ୍ୟ କରି । ତାପରେ ଯା ଭୋଗଦେବ ଶୁଣ ହେତୁକରି ॥ ଅରୁଆ ଚଉଳ ଏକାମାଣ ତିନ୍ତାଇବ । ତାକୁ କୁଟି ଚୂନା କରି ଯତନେ ରଖିବ ॥ କଦଳୀ ନଡ଼ିଆ ଛେନା ଆଦି ଦଶପୁର । ଦେଇ ଦଶଗୋଟି ମଣ୍ଡା କରିବ ସତ୍ୱର ॥ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ତା' ପୂଜାକରି ଭକ୍ତି ଚିତ୍ତେ । ସେ ପ୍ରସାଦ ଖାଇ ଦିନ ବଞ୍ଚିବ ଯେ ସୁଖେ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରସାଦ ଯେ ପରକୁ ନ ଦେବ । ବିଭା ହୋଇଥିବା ଝିଅ ସୁଦ୍ଧା ନ ଖାଇବ ॥ ଏ ଉତ୍ତାରୁ କଥା ଏକ ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଗୁରୁବାର ଦିନ ଯେଉଁ କଥା ନିବାରଣ ॥ ସେ କଥା କହୁଛି ଏବେ ସାଧବାଣୀ ଶୁଣ । କେବେ ନ ଭାଜିବ ଖଇ ଗୁରୁବାର ଦିନ ॥ ଯେଉଁ ନାରୀ ଗୁରୁବାର ଦିନରେ ଆମିଷ । ଭୁଞ୍ଜଇ ଲୋଭରେ କିବା ନ ପଖାଳେ କେଶ ॥ ଭୁଞ୍ଜଇ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ କିବା ଲଗାଏ ସେ ତେଲ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ତା'ର ନିଶ୍ଚେ ଭାଗିବେଟି ଗେଲ ॥ ଗୁରୁବାରେ ଯେଉଁ ନାରୀ ତୁଳାକୁ ଭିଣଇ । ଲାଉରେ ଆମିଷ ଦେଇ ଯେ ଗ୍ରାସ କରଇ ॥ ଖଟର ଛାୟାରେ ଯେହୁ କରଇ ଶୟନ । ରାତ୍ରିକାଳେ ଦଧିଅନ୍ନ ଯେ କରେ

ଭୋଜନ ।। କ୍ଷୌର ହୁଏ ଯେହୁ ଯାଇ ନାପିତର ଦ୍ୱାରେ । ଭୋଜନ ସମୟେ ଅନ୍ନ ପକାଏ ଭୂମିରେ ।। ଭୁଞ୍ଜି ନ ପାରିଣ ଅନ୍ନ ଫୋପଡ଼ାଇ ଦିଏ । ଏତେକର୍ମ ଯେ କରେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ନ ପାଏ ।। ଗୁରୁବାର ଦିନ ସକାଳୁ ଯେ ଗୋମୟରେ । ଦୁଆର ଯେ ନ ଲିପଇ ଅଳସ ପଣରେ ।। ଚୂଲିରୁ ନ କାଢ଼େ ପାଂଶ ଭକ୍ଷେ ଯେ ଆମିଷ । ଏମାନଙ୍କଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରନ୍ତି ଯେ ରୋଷ ।। ଧନ ଜନ ସବୁ ତାର ହରଣ କରନ୍ତି । ମାଗିଗଲେ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର କେହି ନ ଦିଅନ୍ତି ।। ଗୁରୁବାରେ ଯେଉଁନାରୀ ପିନ୍ଧେ ଶୁକ୍ଳଲୁଗା । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ ପାଏ ହୁଅଇ ସୁଭାଗା ।। ଗୁରୁବାରେ ଯେଉଁ ନାରୀ ପିଲାକୁ ମାରଇ । କିବା ପାକହାଣ୍ଡି ଧୋଇ କଳା ନ ଛାଡ଼ଇ ।। ସନ୍ଧ୍ୟା ଗଡ଼ିଗଲେ ଯେ ଦିଅଇ ସନ୍ଧ୍ୟାବତୀ । ଧନପୁତ୍ର ହାନି ହୁଏ ସଦା ବହୁ କ୍ଷତି ।। ଗୁରୁବାରେ ଯେଉଁ ନାରୀ ପୋଡ଼ା ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଏ । ଶୋଇବା ଶଯ୍ୟାକୁ ବଙ୍କା କରିଣ ବିଛାଏ ।। ଶାଶ୍ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କୁ ନ ମାନଇ ଯେ ରମଣୀ । ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ଶୟନ କରଇ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ।। ଅମାବାସ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଯେ ବୁଲାଏ ହଳ । ଏହି ଦିନମାନଙ୍କରେ ଘେନଇ ତଇଳ ।। ସଭାରେ ବସିଣ ଯେ ମାନବ ମିଛ କହି । ଆଳସ୍ୟେ ପାଦ ନ ଧୋଇ ଯେ ଭୁଞ୍ଜି ବସଇ ।। କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ଫଳକୁ ଯେହୁ ରମଣୀ କାଟଇ । ଋତୁମତି ନାରୀକି ଯେ ରମଣ କରଇ ।। କନ୍ୟା ତୁଳା ମାସେ ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ନ କରଇ । କଥା କହୁ କହୁ ସବୁବେଳେ ଯେ ହସଇ ।। ଏମନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ସଦା ବହୁକଷ୍ଟ ପାଇ । ଆୟୁବୃଦ୍ଧି ନାଶହୁଏ ଅନ୍ନ ନ ମିଳଇ ।। ଗୁରୁବାର ଅମାବାସ୍ୟା ସଙ୍କରାନ୍ତି ଦିନ । ରଜନୀରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ କଲେକ ଭୋଜନ । କିବା ଏହି ତିନିଦିନ ଯେଉଁ ନାରୀ ମୋହେ । ପୁରୁଷ ସଙ୍ଗରେ ମାତି ଧର୍ମକୁ ନ ଚାହେଁ ।। ପ୍ରାଣେ ନାଶ ନ କରିଣ ତାକୁ ଦୁଃଖ ଦେଇ । ବୁଲନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର କାହିଁ ନ ମିଳଇ ।। ଏତିନି ଦିନରେ ଯେହୁ ତିକ୍ତଦ୍ରବ୍ୟ ଖାନ୍ତି । ଅନ୍ତଃକାଳେ ଯମଦ୍ୱାରେ ନାନା ଦଣ୍ଡପାନ୍ତି ।। ଏ ତିନିଦିନ ଯେ ନାରୀ କରଇ ହବିଷ୍ୟ । ଦୁଃଖୀ ରଙ୍କୀ ଦେଖି ଦାନ କରଇ ବିଶେଷ ।। କରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ

ଲକ୍ଷ୍ମୀବାରେ ଉପବାସ । ବଢ଼ଇ ତାହାର ଧନ ଜନ ଆୟୁଯଶ ।। ସକାଳୁ ଶେଯରୁ ଉଠି ଯେ ମୁଖ ନ ଧୁଏ । ତା' ମୁଖ ଯେ ଜନ ଦେଖେ ତାର ଶୁଭ ନୁହେଁ ।। ରାତ୍ରଶେଷେ ବାସି ଶେଯେ ଯେ କରେ ଶୟନ । ତା ଗୃହକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି ବହନ ।। ଆସନ ବିନା ଯେ ଭୂମିପରେ ବସି ଖାଏ । କିବା ଯେ କୁମାରୀ ସଙ୍ଗତରେ କାମମୋହେ ।। ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ମୁଖେ ଯେ ଭୁଞ୍ଜି ବସଇ । ଏମାନଙ୍କ ପାଶୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯା'ନ୍ତି ଦୂର ହୋଇ ।। ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କୁଣ୍ଡାଇ କେଶ ବାନ୍ଧେ ଯେଉଁ ନାରୀ । କେଭେ ନ ଦେଖନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାହାର ଯେ ଶିରୀ ।। ଭୋଜନକରି ଯେ ମୁଖ ଶୋଧନ ନ କରେ । ଭୋଜନ କରଇ ଯେହୁ ଅନ୍ଧକାର ଘରେ ।। ସ୍ନାନପରେ ହୁଅଇ ଯେ ତଇଳ ମର୍ଦ୍ଦନ । କରଇ ଯେ ନଖମୁନେ ଭୂମି ବିଦାରଣ ।। ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗା ଶେଷେ ଯେ ବିଞ୍ଚି ହୁଅଇ । ଏମାନଙ୍କ ବଦନକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ହଁଇ ।। ଯେଉଁ ନାରୀ ନିଜ ପତିଠାରେ ରୋଷବହେ । ସ୍ୱାମୀ ଯାହା ବୋଲେ ତାହା ନ କରେ କେବେହେଁ ।। ପର ପୁରୁଷରେ ଯେହୁ ହୋଇଥାଏ ରତ । ପରିଷ୍କୃତ ନୋହି ହୁଏ ଯେ ନାରୀ କୁତ୍ସିତ ।। ଏମନ୍ତ ନାରୀଙ୍କ ମୁଖ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ଦେଖନ୍ତି । କାଙ୍ଗାଳିନୀ ହୋଇ ବାରଦ୍ୱାରେ ସେ ବୁଲନ୍ତି ।। କଳହ ଅଳସୀ ଅତି ଅପ୍ରିୟ ସାହସୀ । ଦେବ ବିପ୍ର ଅତିଥିରେ ନୁହଁଇ ବିଶ୍ୱାସୀ ।। ଏପରି ନାରୀ ଯା ଗୃହେ ଥାଏ ସେ ଶ୍ମଶାନ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେ ସ୍ଥାନକୁ ସଦା କରନ୍ତି ବର୍ଜନ । ଯେଉଁନାରୀ ଭକ୍ତିଚିତ୍ତେ ନ ସେବେ ସ୍ୱାମୀକୁ । ସେହୁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ହୁଏ ସ୍ୱାମୀ ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ।। ଯେଉଁ ନାରୀ ସ୍ୱାମୀ କି ଦେବତା ସମମଣି । ସେବାକରି ତୋଷୁଥାଏ ତାର ମତି ଚିହ୍ନି ।। ନିଜ ଅଙ୍ଗ ପରିଷ୍କାର କରି ଶୁଚି ହୁଏ । ସାନବଡ଼ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମଭାବେ ଚାହେଁ ।। ପରଷିବା କାଳେ ପକ୍ଷପାତ ଯେ ନକରେ । ସ୍ୱାମୀ ପୁତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାଢ଼େ ସମାନରେ ।। ପତିର ଆଜ୍ଞାକୁ କେଭେ ନ ପକାଏ ତଳେ । ସ୍ୱାମୀ ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ସୁଖେ ସୁଖୀ ହୋଇଚଳେ ।। ଏମନ୍ତ ନାରୀର

ଗୃହ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି । ତାର ଦୁଃଖ ନୟନରେ କେବେ ନ ଦେଖନ୍ତି ॥ ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ସେହୁ ବହୁ ସୁଖପାଏ । ପତି ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ଅଇଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ହୁଏ ॥ ଅନ୍ତକାଳେ ବଇକୁଣ୍ଠେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ । ଅନୁକ୍ଷଣେ ମଜ୍ଜି ରହେ ପ୍ରମୋଦ ରଙ୍ଗରେ ॥ ସଧବା ନାରୀର ପତିବିନା ନାହିଁ ଗତି । ତପ ଜପ ଦେବ ପୂଜା ତାହାର ଅନୀତି ॥ ପତିସେବା ଛାଡ଼ି ବୃଥା ବ୍ରତ ଯେ କରଇ । ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ବାଲ୍ୟ ବିଧବା ହୁଅଇ ॥ ଯେଉଁ ନାରୀ ଆନନ୍ଦରେ ଅତିଥି ସେବଇ । ପୁଣ୍ୟବତୀ ବୋଲି ତାକୁ ପୁରାଣରେ କହି ॥ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଯେଉଁ ନାରୀ ବା ପୁରୁଷ । ଆପଣାର କୁଳଧର୍ମ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି ଲେଶ ॥ ସଦାବେଳେ କରନ୍ତି ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ । ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ମିଳନ୍ତି ତତ୍କ୍ଷଣ ॥ ପତିସେବା ବିନା ନାହିଁ ନାରୀଙ୍କର ଗତି । ପତିପ୍ରାଣା ନାରୀ କରେ ଦେବଲୋକ ଗତି ॥ ନାରୀଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ ପତିସେବା ବିନା । ଅନ୍ୟ ଦେବ ପୂଜାତୀର୍ଥ ଯାତ୍ରା ବିଡ଼ମ୍ବନା ॥ ପତିସେବା ବରଜି ଯେ ମାତି ଗରବରେ । ଗୁରୁବାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ ସେ ଯଦି ନ କରେ ॥ ତାହାର ନୁହଇ ଭଲ ଜନମେ ଜନମେ । ଦୁଃଖ ଶୋକ ରୋଗ ଭୋଗ ସଂସାରେ ସେ ଭ୍ରମେ ॥ ଏମନ୍ତ ତିଆରି ସାଧବାଣୀକି କହିଲେ । ଆଜିଠାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ କର ଯା ବୋଇଲେ ॥ ନ କଲେ ସର୍ବ ସମ୍ପଦ ତୋର କ୍ଷୟଯିବ । ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ଅଭାବରେ ଦୁଃଖ ଭୋଗ ହେବ ॥ ଶୁଣ ହୋ ନାରଦ ଠାକୁରାଣୀ ଏହାକହି । ସେଠାବରୁ କେତେଦୂର ପଥ ଗଲେ ବାହି ॥ ଘରେ ଘରେ ପୁରେପୁରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେକଲେ । କାହାରି ଦୁଆରେ ସେହ ଶୁଚି ନ ଦେଖିଲେ ॥ କେବଣ ଯୁବତୀ ନିଦେ ଶୋଇ ଅଚେତନ । କାହାର ଫିଟିଯାଇଛି ପିନ୍ଧିଲା ବସନ ॥ କାହାର ଶିରରେ କେଶ ମୁକୁଳିତ ହୋଇ । ଭୂମିପରେ ପଡ଼ିଅଛି କେରି କେରି ହୋଇ ॥ ଏହିରୂପେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଖିକରି ଗଲେ । ଚଣ୍ଡାଳ ସାହିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ॥ ଶ୍ରୀୟା ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ନଗ୍ର ବାହାରେ ତା ଘର । ତାହାର ମହିମା

ଯେ ଦେବଙ୍କୁ ଅଗୋଚର ।। ପ୍ରତିଦିନ ଖରକଇ ଗୁଣ୍ଡିଚା ନଗର । ବିଷ୍ଣୁ ଭକତିରେ ସେ ଯେ ଅତି ତତପର ।। ରାତ୍ର ବେନି ଘଡ଼ି ଥାଇ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଗଲା । ଏକ ବର୍ଣ୍ଣ ଗାଈର ଯେ ଗୋବର ଆଣିଲା ।। ଉତ୍ତମ କରିଣ ଘରଦ୍ୱାରକୁ ଲିପିଲା । ଛଡ଼ାପାଣି ମୁନ୍ଦାଏ ଦୁଆରେ ପକାଇଲା ।। ଅରୁଆ ଚାଉଳ ବାଟି ଘରେ ଝୋଟି ଦେଲା । ଷୋଳକୋଠି କରି ଦିବ୍ୟ ପଦ୍ମେକ କାଟିଲା ।। ଦଶମୁଖ ଦୀପାବଳୀ ମଣ୍ଡଳେ ଜାଳିଲା । ଦଶବର୍ଣ୍ଣ ଫଳମୂଳ ମଣ୍ଡଳେ ବାଢ଼ିଲା । ସୂତାଦଶ ଖିଅନେଇ ମଣ୍ଡଳେ ଥୋଇଲା । ମନର ଚଞ୍ଚଳେ ପୁଣି ବେଗେ ଚଳିଗଲା ।। ଉଆ ଚାଉଳ ଯେ ଆଉ ଦୂବ ଦଶକେରା । ତାହା ନେଇ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ମଣ୍ଡଳେ ଥୋଇଲା ।। ଧୂପଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଦେଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବୋଲି ସୁମରଣା କଲା ।। ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ମାଗୋ ହରିଙ୍କ ଘରଣୀ । ମୁହିଁଛାର ହୀନଜାତି ନ ଜାଣଇ ପୁଣି ।। ଚଣ୍ଡାଳ ସାହିରେ ଘର ପୁଣି ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ । କିଞ୍ଚିତେ ଭକତି ମୋର ଘେନ କମଳିନୀ ।। ଦାଣ୍ଡେ ଦାଣ୍ଡେ ଯାଉଥିଲେ ବିଷ୍ଣୁ ପାଟରାଣୀ । ସହି ନ ପାରିଲେ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀର ଦୟିନୀ ।। ପଦ୍ମଫୁଲ ଦେଖି ତାଙ୍କ ବଳିଲା ଶରଧା । ଦୁଇପାଦ ଦେଇ ମାତା ପଦ୍ମେ ହେଲେ ଉଭା ।। ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରଗୋଟି ପାଇଲାକ ଶୋଭା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି କି ଉପମା ଦେବା ।। ବୋଇଲେ ଲୋ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ 'ମାଗି ଘେନ ବର । ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲି ଦୁଃଖ ନାଶିବି ତୋହର ।। ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ କହୁଅଛି ଶିରେ କର ଦେଇ । କି ବର ମାଗିବି ମାଗୋ ମାଗି ନ ଜାଣଇ ।। ଗୋ- ଗୋଷ୍ଠକୁ ଦେବୁ ମୋର ଲକ୍ଷେ ପଦ୍ମ ଗାଈ । କୁବେର ସମାନ ଧନ ଦେବୁ ମାତ ତୁହି ।। କୋଳକୁ ନନ୍ଦନ ଯେ ହସ୍ତକୁ ସୁନାବାହି । ଚାରିଯୁଗେ ବସିବି ଅମର ବର ପାଇ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶୁଣି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋଇଲୁ କି ବାଇ । ଏ ସମସ୍ତ ବର ତୋତେ ଦେଇତ ପାରଇ ।। ଅମର ବର ଦେବାକୁ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ମୋର । ଏହି ବର ମାଗିଲୁ ତୁ କେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।।

ଯେତେ ଦିନ ଜୀଇଥିବୁ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜିବୁ । ଅନ୍ତକାଳେ ଯାଇ ବିଷ୍ଣୁ ପଞ୍ଜରେ ପଶିବୁ ।। ମୋହର ଏ ବ୍ରତ କରୁଥିବୁ ସବୁଦିନ । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ପାଦେ ଥିବ ତୋର ମନ ।। ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ଏଣେ ହରି ବଳରାମ । ମୃଗୟା ନିମେନ୍ତ ଯାଇଥିଲେ ଘୋରବନ ।। ଯୋଗବଳେ ବଳରାମ ଏ କଥା ଜାଣିଲେ । ଡାକି କରି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଏମନ୍ତ କହିଲେ ।। ଦେଖ ଦେଖ କହ୍ନାଇ ତୋ ଭାରିଯା ଆଚାର । ଉଭା ହୋଇ ଅଛଇ ଯେ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘର ।। ହାଡ଼ି ଘରେ ଥିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଣ ଘରେ ଥିବ । ସ୍ନାନ ନ କରିଣ ବଡ଼ ଦେଉଳେ ପଶିବ ।। ଏହି ରୂପେ ସବୁଦିନେ ଦେଉଳେ ପଶୁଛି । ଦୁଇଗୋଟି ଭାଇଙ୍କୁ ବିଟାଳ କରାଉଛି ।। ଦରିଦ୍ର ଭଞ୍ଜନୀ ନାମ ଯେଣୁ ଅଛି ବହି । ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ ନ ପାରଇ ସହି ।। ସୁଦଶା ନାମରେ ଏକ ବ୍ରତ ଯେ ତାହାର । ଏହି ବ୍ରତେ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ପୂଜଇ ପୟର ।। ଭାରିଯାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେବେ ଅଛିରେ କହ୍ନାଇ । ଚଣ୍ଡାଳ ସାହିରେ ନଗ୍ର ତୋଳ ବେଗେ ଯାଇ ।। ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ମାନି ତାକୁ ଦିଅ ଘଉଡାଇ । ଏପରି ଘରଣୀ ଥିଲେ ଭଲ ଗତି ନାହିଁ ।। ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଭାଇ ଘଉଡ଼ାଇ ଦେବା । ଲକ୍ଷ୍ମୀପରା ଭାରିଯାକୁ ଆଉ କି ପାଇବା ।। ସେ ଯେବେ ଦୋଷ କରିଛି ଏମନ୍ତ କରିବା । ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଲୋକଙ୍କୁ ହକାରି ଅଣାଇବା ।। ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାଦେଇ ଜାତି କରାଇବା । ଆଉ ବେଳେ ତା'ର ଯଦି ଅନୀତି ଦେଖିବା ।। ଦେଉଳ ଭିତରୁ ତାକୁ ଦେବା ଘଉଡ଼ାଇ । ଏକଥା ପ୍ରମାଣ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ।। ନ ଜାଣି ଯେ ଦୋଷକଲେ ସିନ୍ଧୁ ରାଜଜେମା । ବାରେ ମାତ୍ର ଭାଇ ତାଙ୍କ ଦୋଷକର କ୍ଷମା । ବଳରାମ ବୋଲୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଭାବଗ୍ରାହୀ । ତୋର ଲକ୍ଷ୍ମୀଥିଲେ ମୁହିଁ ରହିବଇଁ ନାହିଁ ।। ଭାରିଜା ଅଟଇ ସିନା ପାଦର ପାଣ୍ଡୋଇ । ଭାଇଥିଲେ କୋଟିଭାର୍ଯ୍ୟା ମିଳି ଯେ ପାରଇ ।। ଭାର୍ଯ୍ୟାଠାରେ ଲୋଭ ଯେବେ ଅଛିରେ କହ୍ନାଇ । ଚଣ୍ଡାଳ ସାହିରେ ତୁ ନଅର ତୋଳ ଯାଇ ।। ମୋର ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ଆଉ ନ ଆସିବୁ ।

ମାଇପକୁ ଘେନି ଦାଣ୍ଡ ବାହାରେ ରହିବୁ ।। ଧିକ୍କାର ବଚନ ପ୍ରଭୁ ସହି ନ ପାରିଲେ । ଛାଡ଼ିବି ବୋଲିଣ ରଙ୍ଗ ଅଧରେ କହିଲେ ।। ଦେଉଳର ସିଂହଦ୍ୱାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲେ ।। ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ତେଣେ ଶ୍ରୀୟା ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ । ପୂଜା କରୁଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପାଦବେନି ।। ତାହାର ପୂଜାରେ ଦେବୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ । ଯାଚିଣ ଅନେକ ବର ପ୍ରଦାନ ଯେ କଲେ ।। କୁଟୀର ଖଣ୍ଡିକ ଥିଲା ବଳୁରିର ବାସ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୟାକଲେ ତାକୁ ଚନ୍ଦନ ଉଆସ ।। ଯେଉଁ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରେ ନ ଥିଲାକ ଅନ୍ନ । ଚାରିକୋଣେ ଦେଲେ ତାକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ।। ଯେଉଁ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରେ ନ ଥିଲାକ ପୁତ୍ର । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୟା କଲେ ତା'ର ହେଲା ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ।। ଧନ ପୁତ୍ରବତୀ ହୁଅ ବୋଲି ଯେ ବୋଇଲେ । ବରଦେଇଣ ସେଠାରୁ ବିଜେ କରିଗଲେ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀହେତୁ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ହେଲା ଭାଗ୍ୟବତୀ । ଏବେ ଶୁଣ ହେ ନାରଦ ଅପୂର୍ବ ଭାରତୀ ।। ସିଂହଦୁଆରେ ବିଜୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାମାୟୀ । ଦେଖିଲେ ଦୁଆରେ ବସିଛନ୍ତି ବେନିଭାଇ ।। ବୋଇଲେ ହେ ବାଟ ଛାଡ଼ ଭିତରକୁ ଯିବି । ଦଶମୀ ଯୋଗାଡ଼ ମୁହିଁ ମଣୋହି ରାନ୍ଧିବି ।। ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇଲ କି ବାଇ । ଚଣ୍ଡାଳ ସାହିକି ଯାଇଥିଲ କାହିଁ ପାଇଁ ।। ଆମ୍ଭେ ନ ଦେଖୁଣୁ ଯେ ଦେଖିଲେ ବଡ଼ ଭାଇ । ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଥିଲେ ସିନା ଦିଅନ୍ତୁ ଘୋଡ଼ାଇ ।। ଯାଅ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁମ୍ଭରେ ଗୋ ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଧିକ୍କାର ବହୁତ ମୋତେ କଲେ ବଡ଼ଭାଇ ।। ହାଡ଼ିଦ୍ୱାରେ ଥିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥିବ ପାଣଦ୍ୱାରେ । ସ୍ନାନ ନ କରି ପଶୁଛି ଦେଉଳ ଭିତରେ ।। ତା'ଠାରୁ ପାପିନୀ ଆଉ ସଂସାରରେ ନାହିଁ । ମୋହର ବଚନ ଏବେ ଶୁଣ ପ୍ରାଣ ସହି ।। ଜଗତେ ବୋଲନ୍ତି ତୋତେ ବାଇ ଠାକୁରାଣୀ । ବାଇ ପ୍ରାୟ ବୁଲୁଥାଉ ହୋଇ ମୋ ଘରଣୀ ।। ଏକ ଘର କରାଉ ସହସ୍ର ଘରଭାଙ୍ଗି । ସହସ୍ର ଘର କରାଉ ଏକ ଘରଭାଙ୍ଗି ।। ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହିମା ତୋହର । ଯାଅ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହାରି

ଗୋ ନ ଥାଅ ମୋ ଘର ।। ତୋହଠାରେ କୋପ କରିଛନ୍ତି ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କହୁଛନ୍ତି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।। ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେଇ ମୋତେ ଦିଅ ଘଉଡ଼ାଇ । ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀମୁଖ ଚାହିଁ ।। ଆମ୍ଭ ଜାତିରେ ତ ଛାଡ଼ପତ୍ର ଚଳେନାହିଁ । ଛାଡ଼ିବା ଭାରିଜା ମୁଖ ଚାହିଁ ନ ଯୋଗାଇ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କହୁଛନ୍ତି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଚାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ସାଗର ମନ୍ଥିଲ ଦେବଯାଇ ।। ବେଦମନ୍ତ୍ରାଦି ସହିତେ ମୋତେ ପାଇଥିଲ । ସେତେବେଳେ କଥା ଆହେ ପାଶୋରିଣ ଦେଲ ।। ମୋର ପିତା ବରୁଣ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବରିଲା । କନକ ବେଦୀରେ ନେଇ ବିଭା କରାଇଲା ।। ଝିଅ ଦେଇ ଶରଣ ପଶିଲେ ତୁମ୍ଭଠାଇଁ । ଦଶଦୋଷ ମୋର କ୍ଷମା କରିବାର ପାଇଁ । ଦଶଗୋଟି ଦୋଷରୁ ଗୋଟିଏ ନ ସହିଲ । ପ୍ରଥମରେ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ବୋଲି ଗାଳିଦେଲ ।। ବିଭା ବାସିଦିନ ଜୁଆ ଖେଳିବାର ବେଳେ । ସାତବେଳ କଉଡ଼ି ଯେ ପାରିଲଇଁ ତଳେ ।। ତୁମ୍ଭେ ତୋଳିଦିଅ ନାଥ ମୋହର ହସ୍ତରେ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଉଡ଼ି ମୁହିଁ ଜାକିଲଇଁ କରେ ।। ଛଡ଼ାଇ ନ ପାରି ତୁମ୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର । ମୋତେ ବୋଇଲ ଯା' ଇଚ୍ଛା ମାଗି ଘେନବର ।। ଯାହା ମନ ବାଞ୍ଛା ଗୋ କରିବୁ ବଇଦେହୀ । ତାହା ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ଦେବି ଶୁଣ ପ୍ରାଣସହି ।। କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିଣ ମୁଁ ବୋଇଲି ଉତ୍ତର । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର ।। ଅଷ୍ଟ ଦିନେ ପଡ଼ିବ ମୋହର ଗୁରୁବାର । ପଡ଼ି ଚରଚିବି ମୁହିଁ ସଭିଙ୍କର ଘର ।। ପଡ଼ି ଚରଚିବି କୀଟୁ ବ୍ରହ୍ମ ପରିଯନ୍ତେ । ଏହି ଦୋଷ ମୋର ପ୍ରଭୁ ନ ଧରିବ ଚିତ୍ତେ ।। ହେଉ ବୋଲି ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଆଜ୍ଞା ଅଛ ଦେଇ । ଏବେ କିମ୍ପା ସତ୍ୟ ଭଗ୍ନ ହେଉଛ ଗୋସାଇଁ ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି କୋପଭର ହୋଇ । ବାପ ତୋ ଲୁଣିଆ ଯେ ଗରଜି ମରୁଥାଇ ।। ଝିଅଟେରୀ ତୋ ଦୁର୍ଗୁଣ କହିଲେ ନ ସରେ । ବାପର ଗର୍ଜ୍ଜନ ଶବ୍ଦେ କିଏ ରହିପାରେ ।। ଚାରିପାଖେ ମେଘନାଦ ପାଚେରୀ ତୋଳାଇ । ବଡ଼ ଦେଉଳରେ ରହିଅଛୁ ଦୁଇଭାଇ ।। ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲୁଛନ୍ତି

ଠାକୁରଙ୍କୁ ଗହିଁ । ଅଛବର ଘରେ ଦଣ୍ଡେ ଥିଲି ଉଭାହୋଇ ।। ଅଛବ ବିଟାଳ ବୋଲି ଦିଅ ଘଉଡ଼ାଇ ।। ପୁଣି ଜାତି କୁଳ ଗୋତ୍ର କହିଲ ଗୋସାଇଁ । ପ୍ରଭୁ ହେତୁ ସବୁ ଯାଉଅଛି ଗୋପ୍ୟ ହୋଇ ।। ତୁମ ଜାତି କୁଳର ତ ଠିକଣା ନ ଥାଇ ।। ତୁମ୍ଭ ଜାତି କୁଳ ଯେ କହିଲେ ନ ସରଇ । ଗଉଡ଼ ଘରେ ରହିଲ ଦୁଇଗୋଟି ଭାଇ ।। ନିମା ନାମେ ସିପୁଟି ସେ ଜାତିରେ ଗୋଲକ । ତାହା ଘରେ ଜଗନ୍ନାଥ କଲ ଅନ୍ନଭକ୍ଷ ।। ଦୂତ ପଣେ ଯାଇଥିଲ ହସ୍ତିନା ଭୂବନ । ବିଦୁର ଘରେ ଯେ ପୁଣି କରିଲ ଭୋଜନ ।। ଜାରାନାମେ ଶବର ଯେ ଅରଣ୍ୟରେ ଘର । ସେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପୂଜିଲା ବରଷ ଦଶବାର ।। ଅରଣ୍ୟରୁ ଫଳମୂଳ ଖୋଜିଣ ଆଣଇ । ବସିଣ ପ୍ରଥମେ ଫଳମୂଳ ସେ ଚାଖଇ ।। ପିତା କଷା ସବୁ ପ୍ରଭୁ ଆଡ଼ କରିଦେଇ । ଯେ ଫଳ ସୁଆଦ ତାହା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭୁଞ୍ଜାଇ ।। ଶବର ବିଟାଳ ତୁମ୍ଭେ ବେନିଗୋଟି ଭାଇ । ଏକଥା କି ତୁମ୍ଭ ମନୁ ଗଲା ଭୁଲ ହୋଇ ।। ଆପଣେ ପାତକୀ ତୁମ୍ଭେ ପରନିନ୍ଦା କର । ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଦୁଇ କଥା ବିଚାର ନକର ।। ଭାରିଜା ଯେ ଦୋଷକଲେ ପତି ତା ସହଇ । ଏକ ଅପରାଧେ ପ୍ରଭୁ ଭୃତ୍ୟେ କି ତେଜଇ ।। କିମ୍ପା ନକର ଗୋସାଇଁ ଏମନ୍ତ ବିଚାର । ଯାଅ ଯାଅ ବୋଲୁଅଛ ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ କରିବୁ । ମାଣେ ମାଣେ ପଡ଼ି ତୋତେ ନିତ୍ୟେ ଦେଉଥିବୁ ।। ଭାଇଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ପଛେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଣିବୁ । ଭାଇଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଅବଜ୍ଞା କେଭେ ନ କରିବୁ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କହନ୍ତି ପଡ଼ିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନାଥ ଅରକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ଯାଉଅଛି ମୁହିଁ ।। ରାଣ୍ଡୀ ଅଲକ୍ଷଣୀ ଝିଅ ମୁହିଁ ଯେ ନୁହଇ । ପିତାର ଘରକୁ ମୁଁ ଯେ ବାହାରି ଯିବଇଁ ।। ତୁମ୍ଭ ଅଲଙ୍କାରମାନ ପ୍ରଭୁ କାଢ଼ି ନିଅ । ପଛରେ ମୋତେ ଯେ ଆଉ ବୋଲଣା ନଦିଅ ।। ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇଲୁକି ବାଇ । ଅଙ୍ଗୁ ଅଲଙ୍କାର ଆମ୍ଭେ ନେବୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।। ଭାରିଜାର ଅଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ଅଲଙ୍କାର ଥାଏ । ସ୍ୱାମୀହୋଇ ତାହାଠାରୁ କାଢ଼ିଣ କି ନିଏ ।। ଠାକୁରାଣୀ

କହୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ଚାହିଁ । ତୁମ୍ଭର ଅଟଇ ମୁଁ ଯେ ପ୍ରଥମ ବିବାହୀ ।। ପଛରେ କହିବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆମ ଘରେ ଥିଲା । ସହସ୍ର ଟଙ୍କାର ଅଳଙ୍କାର ଘେନିଗଲା ।। ଏମନ୍ତ ଅଖ୍ୟାତି ମୋତେ ନ ଦିଅ ଗୋସାଇଁ । ତୁମ୍ଭ ଅଳଙ୍କାର ମାନ ନିଅ ବାହୁଡ଼ାଇ ।। ଶିରରୁ କାଢ଼ିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁକୁତାର ଜାଲି । ହୃଦରୁ କାଢ଼ିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ କାଞ୍ଚଲି । ଅଣ୍ଟାରୁ କାଢ଼ିଲେ ମାଏ ରତ୍ନ ଓଡ଼ିଆଣୀ । ନାସିକାରୁ କାଢ଼ିଲେ ସେ ମୁକୁତା ବସଣୀ ।। ଦୁଇ କର୍ଣ୍ଣରୁ କାଢ଼ିଲେ ହୀରାର କୁଣ୍ଡଳ । ଗଳାରୁ କାଢ଼ିଲେ ଯେ ଦୋସରୀ ଚିନାମାଳ ।। ପାଦରୁ କାଢ଼ିଲେ ଦେବୀବାଜେଣୀ ନୂପୁର । ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିରୁ କାଢ଼ିଲେ ଯେ ଝୁଣ୍ଟିଆ ସତ୍ୱର ।। ଅନ୍ୟ ଅଳଙ୍କାରମାନ କି କହିବି ଆଉ । ରୁଣ୍ଡ କଲାରୁ ଦିଶିଲା ସବୁ ଦାଉ ଦାଉ ।। ସବୁ ଅଳଙ୍କାରମାନ ଏକଠାବ କଲେ । ରଖ ଦୀନବନ୍ଧୁ ଏହା ବୋଲି ସମର୍ପିଲେ ।। ଗୋବିନ୍ଦ କହନ୍ତି ଏହା କି କରିବୁ ନେଇ । ଆମ୍ଭର ଏ ଅଳଙ୍କାରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।। ଗୃହସ୍ଥ ହୋଇଣ ଯେବେ ଭାର୍ଯ୍ୟାକୁ ତେଜଇ । ଛ'ମାସକୁ ଭାତ ଲୁଗା ଦେଖିଣ ଦିଅଇ ।। ଏହି ଅଳଙ୍କାର ସବୁ ତୁମ୍ଭେ ଘେନିଯାଅ । ବିକି ଭାଙ୍ଗିକରି ଭାତ ଲୁଗା କରୁଥାଅ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କହୁଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ମୁଖ ଚାହିଁ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ ।। ମୋହ ତୁଲେ ଆଉ ଯେଉଁ ଭାରିଜା ଆଣିବ । ଏହିସବୁ ଅଳଙ୍କାର ତାହାକୁ ଯେ ଦେବ ।। ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ହୀନା ଅରକ୍ଷିତା ହୋଇ । ମୋହ ଅଭିଶାପ ଘେନ ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।। ସତେ ଯେବେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋନ୍ତି ଆତଯାତ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ନ ମିଳୁ ଆହେ ଜଗନ୍ନାଥ ।। ବାରବର୍ଷ ଯାଏ ତୁମ୍ଭେ ଦରିଦ୍ର ହୋଇବ । ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଜଳ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ମିଳିବ ।। ମୁହିଁ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଯେବେ ଟେକିଦେବି ଅନ୍ନ । ଭୋଜନ କରିବ ତେବେ କାଳୀୟ ଗଞ୍ଜନ ।। ଏତେ ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ଶାପ ଦେଇ ଗଲେ । ଦେଉଳୁ ବାହାର ହୋଇ କେତେଦୂର ଗଲେ ।। ଏହାଦେଖି ଦାସୀମାନେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଡ଼ାଅନ୍ତି । ଦାସୀଙ୍କୁ ଅନାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ

ବୋଲୁଛନ୍ତି ।। ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ହୀନ ଅଲକ୍ଷଣୀ ହୋଇ । ମୋର ପଛେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଆସୁଛ କିମ୍ପାଇଁ ।। ଏହିପରି ହୋଇ ଯେବେ ପିତାଘର ଯିବି । ଚାରିଦିନ ମାତ୍ରକରି ରହି ନ ପାରିବି ।। ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରାୟବନ୍ଧୁ ପିତାଘର ଯିବେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପିତା ମୋତେ ସମର୍ପିଣ ଦେବେ ।। ଶାପ ଦେବା ଫଳ ମୋର ହେବ ଅକାରଣ । ଦରିଦ୍ର ନୋହିବେ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ଭଗବାନ ।। ଏତେ ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ମନେ ଚିନ୍ତାକଲେ । ବିଶ୍ୱକର୍ମାକୁ ଯେ ମାଏ ମନେ ସୁମରିଲେ ।। ବୈକୁଣ୍ଠପୁରରେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ରହିଥିଲା । ସ୍ମରଣ ମାତ୍ରକେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାମୁରେ ମିଳିଲା ।। କିସ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ମୋତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାମାୟୀ । ଶୁଣି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବିଶ୍ୱକର୍ମାକୁ ଯେ ଚାହିଁ ।। ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ବାଦେ ପ୍ରଭୁ ଦେଲେ ଘଉଡ଼ାଇ । ପାରିବୁକି ଖଣ୍ଡିଏ କୁଡ଼ିଆ ତୋଳିଦେଇ ।। ଆଜ୍ଞା ମାତ୍ରେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ବେଗେ ଚଳିଗଲା । ତିନିକ୍ରୋଶ ପ୍ରମାଣେ ଉଆସ ତୋଳାଇଲା ।। ସୁବର୍ଣ୍ଣର କାନ୍ଥମାନ ସବୁଘରେ କଲେ । ହୀରାନୀଳା ମାଣିକ୍ୟାଦି ତହିଁ ଖଞ୍ଜାଇଲେ ।। ଗଣ୍ଡିତଳେ ଅନେକ ମୁକୁତା ଲଗାଇଲେ । ପ୍ରବାଳ ସ୍ତମ୍ଭମାନ ତହିଁରେ ରଚିଲେ ।। ପୁର ଦେଖି କମଳିନୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ । ବିଶ୍ୱକର୍ମାକୁ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ଯେ କଲେ ।। ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁରକୁ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଚଳିଗଲେ । ଅଷ୍ଟବେତାଳଙ୍କୁ ଡାକି ଦେବୀ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।। ଅଷ୍ଟବେତାଳରେ ତୁମ୍ଭେ ଏମନ୍ତ କରିବ । ପ୍ରଥମେ ରୋଷାଇ ଶାଳେ ଯାଇଣ ପଶିବ ।। ଷାଠିଏ ପଉଟି ଭୋଗ ଭୁଞ୍ଜିବ ଯେ ତହିଁ । ତେରପୌଟି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଖାଇବ ହର୍ଷହୋଇ ।। ଶାଗମୁଗ ମଧୁରୁଚି ତିକ୍ତ କାଞ୍ଜିରାଇ । ଆମ୍ବିଳ ଖାଇବ ଖଣ୍ଡଶାକର ମିଶାଇ ।। ଅମୃତ ମଣୋହି ମାନ ଭୋଜନ କରିବ । ହାଣ୍ଡିମାନ ନେଇ ଏକଠାବେ କଚାଡ଼ିବ ।। ତହୁଁ ଯାଇଣ ଭଣ୍ଡାର ମଧ୍ୟରେ ପଶିବ । ବାଉନକୋଟି ଭଣ୍ଡାର ବୋହିଣ ଆଣିବ ।। କାଣି କଉଡ଼ି କଡ଼ାର ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ରଖିବ ।। ସବୁ ବୋହି ଆଣି ମୋହ ପାଶେ ସମର୍ପିବ ।। ବେତାଳେ ବୋଇଲେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁଖ ଚାହିଁ । କେମନ୍ତ କରିଣ

ତହୁଁ ଆଣିବୁ ବୁହାଇ ।। ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ତହିଁ ଡେଇଁଥିବେ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଣ କାଳେ ପରାଭବ ଦେବେ ।। ଶୁଣି କମଳିନୀ ନିଦ୍ରାବତୀକି ଡାଇଲେ । ବହନ ମୋ ବୋଲକର ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।। ରାମକୃଷ୍ଣ ନୟନରେ ନିଦ୍ର ଯେ ଘାରିବୁ । କାଲି ବେଳ ଦୁଇଘଡ଼ି ଯାଏ ନ ଛାଡ଼ିବୁ ।। ଆଜ୍ଞାପାଇ ନିଦ୍ରାବତୀ ଶୀଘ୍ର ଚଳିଗଲେ । ରାମକୃଷ୍ଣ ନୟନରେ ନିଦ୍ରା ଯେ ଘାରିଲେ ।। ପାକଶାଳାରେ ବେତାଳେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ତହିଁ ଥିବା ପାକଦ୍ରବ୍ୟ ସମସ୍ତ ଖାଇଲେ ।। ହାଣ୍ଡିମାନ ସବୁ ଏକଠାବେ କରିଡ଼ିଲେ । ଭଣ୍ଡାର ଘରରେ ଅଷ୍ଟବେତାଳେ ପଶିଲେ । ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଥିଲା ତହିଁ । ବାଉନକୋଟି ଭଣ୍ଡାର ଆଣିଲେ ବୁହାଇ ।। ରାତ୍ର ଷୋଳ ଘଡ଼ିଯାକ ବେତାଳ ଯେ ତହିଁ । କୁଳାରୁ ଛାଞ୍ଚୁଣିଯାଏ ସବୁ ନେଲେ ବୋହି ।। ଦେଖିକରି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ । ତୁମ୍ଭେ ଆଜି ପୁତ୍ରପଣ କରିଲ ବୋଇଲେ ।। ପ୍ରଶଂସା କରିଣ ମାଏ ବଚନ ଯେ କହି । ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣିଲତ ରତ୍ନଖଟ କାହିଁ ।। ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ସେ ଖଟ ଅଟଇ । ଯାଅରେ ବେତାଳେ ଏବେ ଖଟ ଆଣ ବୋହି ।। ଯେବେ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ନ ଖୋଜିବେ । ନାରୀଙ୍କୁ ପୁରୁଷମାନେ ଆଉ ନ ଲୋଡ଼ିବେ ।। ମୋତେ ଘେନି ପ୍ରଭୁ ଯେବେ ନ କରିବେ ଘର । କଳିଯୁଗେ ନାରୀଙ୍କି ଯେ ନ ଖୋଜିବେ ନର ।। ବେତାଳେ ବୋଲୁଅଛନ୍ତି ରମା ମୁଖ ଚାହିଁ । ରତ୍ନଖଟେ ଶୋଇଛନ୍ତି ଦୁଇଗୋଟି ଭାଇ ।। କୋଟିସିଂହ ପରାକ୍ରମ ପ୍ରଭୁ ବଳରାମ । ପୁଣି ତହିଁ ଶୋଇଛନ୍ତି କାଳୀୟ ଗଞ୍ଜନ ।। ସାତଗୋଟି ପର୍ବତରୁ ଅଟଇ ଯେ ଗରୁ । ନାମ ବହିଅଛନ୍ତି ଅଚଳ ମହାମେରୁ ।। ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେରେ ଏମନ୍ତ କରିବ ।। ଦଉଡ଼ିଆ ଖଟ ଏକ ଗୋଟି ଯେ ଆଣିବ । ରାମକୃଷ୍ଣ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଯେ ଗଡ଼ାଇଣ ଦେବ ।। ଶୋଇବାର ରତ୍ନଖଟ ବୋହିଣ ଆଣିବ ।। ଏହା ଶୁଣି ବେତାଳେ ଯେ ଶୀଘ୍ର ଚଳିଗଲେ । ରତ୍ନଖଟ ପାଶେ ଦଉଡ଼ିଆ ଖଟ ଦେଲେ ।। ବଳରାମଙ୍କୁ

ପ୍ରଥମେ ଧଇଲେକ ଯାଇ । ଦଉଡ଼ିଆ ଖଟକୁ ଯେ ଦେଲେ ଗଡ଼ିଆଇ ॥ ଏ ଉତ୍ତାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଧଇଲେ । ଦଉଡ଼ିଆ ଖଟ ଉପରକୁ ଗଡ଼ାଇଲେ ॥ ଶୋଇବାର ରତ୍ନଖଟ ଆଣିଲେକ ବହି । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଗେ ଦେଲେ ଆନନ୍ଦରେ ନେଇ ॥ ବଳରାମ ପିନ୍ଧିବାର ପାଟ ବୋହି ନେଲେ । ଜଗନ୍ନାଥ ପିନ୍ଧିବାର ନେତ ଘେନିଗଲେ ॥ ଦେଖିକରି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ । ଅଷ୍ଟବେତାଳଙ୍କୁ ବର ଯାଚିଣ ଯେ ଦେଲେ ॥ ଆରେ ଅଷ୍ଟବେତାଳରେ ଏମନ୍ତ କରିବ । ବୈକୁଣ୍ଠପୁରରେ ଯାଇଁ ସୁଖରେ ରହିବ ॥ ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ବେତାଳଗଣ ବେଗେ ଗଲେ । ବୈକୁଣ୍ଠପୁରରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ॥ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ତହୁଁ ଏକ କଥା ବିଚାରିଲେ । ସରସ୍ୱତୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଯେ ହୃଦେ ସୁମରିଲେ ॥ ବୋଇଲେ ଗୋ ସରସ୍ୱତୀ ଏମନ୍ତ କରିବ । ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ହୋଇ ଘରେ ଘରେ ବୁଲୁଥିବ ॥ ସର୍ବଦ୍ୱାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ବୁଲିବେକ ଯାଇ । ସର୍ବ କଣ୍ଠେ ସରସ୍ୱତୀ ବିଜେ କର ତୁହି ॥ ଅନ୍ନ ପାଣି କେହି ତାଙ୍କୁ କିଛି ହିଁ ନ ଦେବେ । ଏତେ ଦୁଃଖ ପାଇଲେ ଯେ ମୋତେ ସୁମରିବେ ॥ ଆରାମ ଦାୟିନୀ ରାତ୍ର ସୁଖରେ ପାହିଲା । ବେଳ ଦୁଇଘଡ଼ିକରେ ନିଦ୍ରା ଯେ ଭାଜିଲା ॥ ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ଗହଳ ଚହଳ ଆଜି କିଛି ଶୁଭୁନାହିଁ ॥ ମୁଦିରଥ ପଣ୍ଡାର ତ ତୁଣ୍ଡ ଶୁଭୁ ନାହିଁ । ଦାସୀ ପରିବାରୀ ଯେ ପରିଛା ଗଲେ କାହିଁ ॥ ଶ୍ରୀମୁଖ ପଖାଳିବାକୁ ଜଳ ନ ମିଳଇ । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହରେ କହ୍ନାଇଁ ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାଡ଼ିଗଲାରୁ ଯେ ଏମନ୍ତ ହୁଅଇ ॥ ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ଭାର୍ଯ୍ୟା ଛାର ଏମନ୍ତକୁ କହୁଅଛୁ ତୁହି ॥ କାହାର ଭାରିଜା ଯେବେ ରୁଷି ହଜିଯାଏ । ତା'ର ଗୃହସ୍ଥ କି ଭାତ ରାନ୍ଧିଣ ନଖାଏ ॥ ଭଣ୍ଡାର ଘରକୁ ବିଜେ କଲେ ଦୁଇଭାଇ । ଭଣ୍ଡାରେ ଦେଖିଲେ କିଛି ପଦାର୍ଥ ଯେ ନାହିଁ ॥ ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି କାହିଁ କିସହେଲା । ବାଉନ କୋଟି ଭଣ୍ଡାର ତକ ଘେନି

ଗଲା ।। ଲକ୍ଷେଜୀବ ଖାଇଲେ ବୋହିଲେ ନ ସରଇ । କ୍ଷଣକ ଭିତରେ କିଏ ଘେନିଗଲା ବହି ।। ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଦିଏ ବଳରାମ ଯେ ପାଇଲେ । ସାତଗୋଟି ଗଣ୍ଠିଦେଇ କାନିରେ ବାନ୍ଧିଲେ ।। ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ହୋ କି ପାଇଲ ଭାଇ । ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଧନ ପାଇଲଇଁ ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ବଳରାମ ଭାଇ । ବେଙ୍ଗି ପିତ୍ତଳ ଖଣ୍ଡକ ରଖ କାହିଁପାଇଁ ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି କି କଥା ଘଟିଲା । ପାଇଥିବା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବେଙ୍ଗି ପିତ୍ତଳ ହୋଇଲା ।। ଶୁଦ୍ଧ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ ଯେଉଁ ଧନ ହୋଇଥିଲା । ଭାଗ୍ୟକୁ କାଣୀ କଉଡ଼ି ସମାନ ନୋହିଲା ।। ସେଠାରୁ ବାହାରି ଗଲେ ଦୁଇଗୋଟି ଭାଇ ।। ପାକଶାଳା ଦ୍ୱାରେ ଯେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇ ।। ବଳରାମ ଠିଆ ହେଲେ ଦୁଆର ମୁହଁକୁ । ଜଗନ୍ନାଥ ପଶିଗଲେ ରୋଷାଇ ଘରକୁ ।। ଦେହରେ ଲାଗିଲା କଳା ମୁହଁରେ ଲାଗିଲା । କଳା ଶ୍ରୀମୁଖ ଗୋଟିକ ଝଲକି ଦିଶିଲା ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ବଡ଼ ଖିଆ ବୋଲି ତତେ ବୋଲନ୍ତି ଜଗତ ।। ମୋତେ ଅନ୍ନ ନ ଦେଇଣ ସବୁ ଖାଉ ତୁହି । ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ।। ଅନ୍ନ କାହୁଁ ମିଳିବ ଯେ ଚୁଲି ସୁଦ୍ଧା ନାହିଁ । ନ ବୁଝି ଏପରି କିମ୍ପା କହୁଛ ଗୋସାଇଁ ।। ସେଠାରୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଧାନର ମରାଇ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭରଣ ଯେ ଧାନ ଯହିଁ ଥାଇ ।। ଦେଖିଲେ ଅଗାଡ଼ି ତହିଁ ଗୋଟିଏ ଯେ ନାହିଁ । ତହୁଁ ଗଲେ ଦୁଇଭାଇ ନିରାଶ ଯେ ହୋଇ ।। ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୂଳେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ଟୋପାଏ ସୁଦ୍ଧା ଯେ ପାଣି ତହିଁ ନ ଦେଖିଲେ ।। ବଡ଼ ଦେଉଳରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ସେ ଦିନକ ଉପବାସ କରିଣ ରହିଲେ ।। ବେଳ ଦୁଇ ଘଡ଼ିକରେ ନିଦ୍ରା ଯେ ଭାଜିଲା । ମୁଖ ପ୍ରକ୍ଷାଳନ ଅର୍ଥେ ପାଣି ନ ମିଳିଲା ।। କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ ବୁଦ୍ଧି ଦିଶୁନାହିଁ । ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ ।। କାଲି ଉପବାସରେ ରହିଲୁ ଦୁଇଭାଇ । ଆଜି ପାଦେ ଯିବାକୁତ ବଳ ପାଉନାହିଁ ।। କେଉଁଠାରୁ ଯେବେ ଆଜି ନ ମିଳିବ

ଅନ୍ନ । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଆମ୍ଭେ ଧରିବା ଜୀବନ ॥ ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଆରେ ବାବା । ନଗରରେ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ଜୀବନ ପୋଷିବା ॥ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ଛିଣ୍ଡା ଉତ୍ତରୀ ପଇତା । ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ ଦୁଇଭାଇ ଭଙ୍ଗାଛତା ॥ ଚିତା ଘେନିବାକୁ ଜଳ କାହିଁ ନପାଆନ୍ତି । ଯାହା ଘର ଠାକୁ ପାଣି ମାଗିବାକୁ ଯାନ୍ତି ॥ ଚୋର ଖଣ୍ଟ ବୋଲି ମାରି ଘଉଡ଼ାଇ ଦ୍ୟନ୍ତି । ସେ ଠାବରୁ ଦୁଇଭାଇ ଭୟେ ପଳାବନ୍ତି ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାଇ । ବଡ଼ ପଣ୍ଡା ଘରକୁ ହେ ଚାଲ ଏବେ ଯାଇ ॥ ହସ୍ତ ଧରାଧରି ହୋଇ ଦୁଇ ଭାଇ ଗଲେ । ବଡ଼ପଣ୍ଡା ଘରଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ॥ ବଧୂ ତା'ର କହଇ ଯେ ଶାଶ୍ ଆଗେ ଯାଇ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଦୁଇ ଗୋଟି ଆସିଛନ୍ତି ଧାଇଁ ॥ ଶାଶ୍ ରାଣ୍ଡ ତ ତାହାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲା । ଧାଇଁ ଯାଇ ବେଗେ ଦାଣ୍ଡ କବାଟ କିଳିଲା ॥ ଆସ ଆସ ବୋହୂଏ ଲୋ ଠେଙ୍ଗା ବାଡ଼ି ନେଇ । ଚୋର କି ଖଣ୍ଟ ଏ ଦୁହେଁ ଦେବା ଘଉଡ଼ାଇ ॥ ଶୁଣି ଦୁଇଭାଇ ତହୁଁ ଡରେ ପଳାଇଲେ । ସାମବେଦ ଯଜୁର୍ବେଦ ଦୂରେ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ॥ ଶୁଣି ଶୁଷ୍କ ତରୁଗଣ ପଲ୍ଲବୀ ଉଠିଲେ । ଭିକ୍ଷୁକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଚିହ୍ନିଲେ ॥ ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କୁ ଯେ ଡାକି ତହୁଁ ବସାଇଲା । ଖୁଦ ମଳୁଖ ମିଶାଇ ସତ୍ୱରେ ରାନ୍ଧିଲା ॥ ଅଫିଟା କଦଳୀମଞ୍ଜା ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଆଣି । ବେନି ଭାଇ ପକାଇଣ ସିଞ୍ଚିଲେକ ପାଣି ॥ କଂସା ଘେନି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଯେ ଅନ୍ନ ଆଣିଗଲା । ଅନ୍ନ କି ବାଢ଼ିବ ତା'ର ହାଣ୍ଡି ଉଭାଇଲା ॥ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦ୍ରୋହୀ ପୁରୁଷ ଏ ବୋଲିଣ ଜାଣିଲା । ପାକଶାଳାରୁ ଲେଉଟି ପାଖରେ ମିଳିଲା ॥ ଦୁଇ ଗୋଟି ଭାଇଙ୍କର ହସ୍ତକୁ ଧଇଲା । କଟୁକଥା କହି ନେଇ ଦାଣ୍ଡରେ ଛାଡ଼ିଲା ॥ ତହୁଁ ଦୁଇ ଜଣ ଯେ ନିରାଶ ହୋଇଗଲେ । କବୀର ସାହିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ॥ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲି କବୀର ଜାଣିଲେ । ଖଇ ମାଣ ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଆଣି ବେଗେ ଦେଲେ ॥ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଜାଣିଲେ ଯେ ଦେବୀ କମଳିନୀ । ପବନକୁ ଡାକି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ସେହିକ୍ଷଣି ॥ ଆରେ ପବନ ତୁହି ତ ବେଗେ

ଚଳିଯିବୁ ॥ ଖଇ ଚାରି ପାଞ୍ଚ ମାଣ ଉଡାଇଣ ନେବୁ ॥ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ପବନ ଯେ ବେଗେ ଚଳିଗଲା । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଗରୁ ଖଇ ଉଡ଼ାଇଣ ନେଲା ॥ ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ପ୍ରାଣଗଲା ବେଳେ ଜାତିକୁଳ ଲୋଡ଼ୁ କାହିଁ ॥ ପଦ୍ମ ପୋଖରୀକୁ ଚାଲ ଯିବା ଦୁଇ ଭାଇ । ପଦ୍ମ ମୂଳ ଖାଇ ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇବା ତହିଁ ॥ ଫଳ ପୁଷ୍ପ କରି ତହୁଁ ଗୁଡ଼ିଏ ଖାଇବା । ଅଧିକ ମିଳିଲେ କିଛି ସଞ୍ଚିଣ ରଖିବା ॥ ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରି ଦୁଇଭାଇ ଗଲେ । ପଦ୍ମ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ଯେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ॥ ପଦ୍ମପୋଖରୀରେ ସାତ ତାଳ ପାଣି ଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଜ୍ଞାମାତ୍ରେ ସବୁ ପଙ୍କ ହୋଇଗଲା ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା । ଜଳ ନାହିଁ ଫଳ ଏଥୁ କାହିଁରୁ ପାଇବା ॥ ଏହା କହି ଦୁଇଜଣ ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ । ଯାଉ ଯାଉ ବାଟେ ଏକ ଯୋଗୀକି ଭେଟିଲେ ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ନାଥ । ତୁମ୍ଭର ଥାଳରୁ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦିଅ ଭାତ ॥ ସଦାନନ୍ଦ ବୋଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ମୁଖ ଚାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦ୍ରୋହୀ ହୋଇଅଛ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ ଭାଇ ॥ ଦୁଧ ଅନ୍ନରେ ଯେ ମୋର ଥାଳ ପୂରିଥିଲା । ତୁମ୍ଭେ ମାଗନ୍ତେଣ ଅନ୍ନ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଅନ୍ନ ଜଳ ନ ମିଳିବ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ କାହିଁ । ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ବେଗେ ଯାଅ ଦୁଇଭାଇ ॥ ମୁହିଁ ଯାଇଥିଲି ମୋତେ ଅନ୍ନ ଥିଲେ ଦେଇ । ଖାଇଲେ ବହିଲେ ସେହି ଅନ୍ନ ନ ସରଇ ॥ ଏହି ରୂପେ ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାଟ କହିଦେଲେ । ଯିବା ବୋଲି ଦୁଇଭାଇ କମର ବାନ୍ଧିଲେ ॥ ହଟି କମଳିନୀ ତହୁଁ ହଟ ଭିଆଇଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଡାକିଣ ଦେବୀ ବେଗେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଅତିଶୀଘ୍ର ଟାଣଖରା କର ବେଗେ ଯାଇ । ବାଲି ମାଟି ତାତୁ ବେଗେ ଡହ ଡହ ହୋଇ ॥ ତାତିବ ଖରାରେ ଯେହ୍ନେ ଭାଜିବାର ବାଲି । ପାଦେ ମାତ୍ର କେହି ତହିଁ ନ ପାରିବେ ଚାଲି ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ । ଏତେ ବଡ଼ ଖରାରେ ମୁଁ ଚାଲି ନ ପାରଇ ॥ ବେଗ ବେଗ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଯାଉଅଛ ଧାଇଁ । ବୁଦ୍ଧି ଦିଶୁନାହିଁ ଏବେ କିସ

କରିବଇଁ ।। ଶୁଣି ନ ଶୁଣିଲା ପରି ବଳଦେବ ଗଲେ । କମଳାଙ୍କ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।। ସିଂହଦ୍ୱାରେ ପ୍ରବେଶିଣ ଡାକିଲେକ ଯହୁଁ । ଡାକ ଶୁଣି ଦାସୀମାନେ ଅଇଲେକ ତହୁଁ ।। କେଉଁ ଦାସୀ କହୁଅଛି ଶୁଣ ଆଗୋ ସହି । ଏପରି କାଙ୍ଗାଳ ମୁଁ ଯେ କାହିଁ ଦେଖି ନାହିଁ ।। ଏହିପରି ମୋଟା ହୋଇ ଗୋଟାଏକ ଥିଲା । ଆମ୍ଭ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ଯେ ଘଉଡ଼ାଇ ଦେଲା ।। ଏହି ରୂପେ ଦାସୀମାନେ କୁହାକୁହି ହେଲେ । ବେକରେ ହାତ ଦେଇଣ ଦାଣ୍ଡରେ ଛାଡ଼ିଲେ ।। ବଳରାମ ପ୍ରଭୁ ତହିଁ ଲେଉଟି ଅଇଲେ । ଜଗନ୍ନାଥ ଠାକୁରଙ୍କୁ ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ଦାସୀମାନେ ଆସି ମୋତେ ଦେଲେ ଘଉଡାଇ ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଆମ୍ଭେ ଜୀବନ ଧରିବା ।। ଆଉଥରେ ଚାଲ ବେନିଭାଇ ଫେରିଯିବା । ବିନୟ କରିଣ ଅନ୍ନ ଦାସୀଙ୍କୁ ମାଗିବା ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ପଛେ ଆମ୍ଭେ ଥିବୁ । ଆଗରେ ଯାଇଣ ଅନ୍ନ ତୁହି ଯେ ମାଗିବୁ ।। ଏତେ କହି ସିଂହଦ୍ୱାରେ ପ୍ରଭୁ ବିଜେକଲେ । ମନ୍ଦିରର ଶୋଭା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ।। ବଳରାମ କହିଲେ ହେ ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ପଞ୍ଚମ ସ୍ୱରରେ ସାମ ବେଦ ପଢ଼ ତୁହି ।। ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁ ଯହୁଁ ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲେ । ଓଁକାର ଶବଦ କରି ବେଦଧ୍ୱନି କଲେ ।। ଋକ୍ ସାମ ଯଜୁ ଅଥର୍ବ ଯେ ଚାରିବେଦ । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୂରି ଉଠିଲା ଗହଗହ ନାଦ ।। ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଯେ କମଳା ଶୋଇଥିଲେ । ନିସ୍ତରିଲି ନିସ୍ତରିଲି ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।। କୋଟି କୋଟି ଜନ୍ମର ପାତକ ହେଲା କ୍ଷୟ । ମୋ ଘରେ ବିଜୟ କଲେ ପ୍ରଭୁ ଦେବରାୟ ।। ପଚାର ପଚାର ଦାସୀ ପଚାରଲୋ ଯାଇ । କିସ ମାଗୁଛନ୍ତି ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦୁଇଭାଇ ।। ଧାଇଁଯାଇ ମୁଦୁସୁଲି ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ । କି ମାଗୁଛ ପଣ୍ଡାମାନେ କହ ତୁମ୍ଭେ ଭଲେ ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଦାସୀ ମୁଖ ଚାହିଁ । ଅନ୍ନ ଗଣ୍ଡାଏକ ତୁମ୍ଭେ ପାରିବ କି ଦେଇ ।। ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଣ ଦାସୀମାନେ

www.OdiaBooks.com

ଚଳିଗଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାକୁରାଣୀ ଆଗେ ବେଗେ ସେ ବୋଇଲେ ।। ଦାସୀଙ୍କ ମୁଖରୁ ସେ ଏମନ୍ତ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି । ମନେ ବିଚାର କରନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ । ଏକଥା ଅରଜି ଅଛି ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ମୁହିଁ । ଏବେ ଦାସୀମାନେ ଲୋ ପଚାର ବେଗେ ଯାଇଁ ।। ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ମୋ ଘରେ କି ରୂପେ ଭୁଞ୍ଜିବେ । ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଅନ୍ନ ଖାଇ ଅପବାଦ ନେବେ ।। ଏ ମୋହର ଦ୍ରବ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଛୁଇଁ ନ ଯୋଗାଇ । ଜାଣୁ ଜାଣୁ ମୁଁ କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଦେବଇଁ ।। ଠାକୁରାଣୀ ସମୀପରୁ ଦାସୀମାନେ ଗଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଆଗେ ଯାଇ ଏମନ୍ତ କହିଲେ ।। ଦାସୀଙ୍କ ମୁଖରୁ ଯେ ଏମନ୍ତ ବାଣୀ ଶୁଣି । କ୍ଷୁଧାତୁର ହୋଇଣ କହନ୍ତି ହଳପାଣି ।। ନୂଆ ହାଣ୍ଡି ନୂଆସଞ୍ଚା ଦେଇ କି ପାରିବୁ । ଏମନ୍ତ ହୋଇଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେ ଖାଇବୁ ।। ଦାସୀମାନେ କହନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଆଗେ ଯାଇ । ହାତେ ରାନ୍ଧିଣ ଭୋଜନ କରିବେ ଦୁଇଭାଇ ।। ଏହାଶୁଣି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ । ଦାସୀଙ୍କ ହସ୍ତରେ ହାଣ୍ଡି ଦଶଗୋଟି ଦେଲେ ।। ଚାଉଳ ପୌଟିଏ ନେଇ ଛାମୁରେ ରଖିଲେ । ଲେଉଟିଆ ଶାଗ ନେଇ ପୁଳାଏକ ଦେଲେ ।। ଆଳୁ ସାରୁ କଦଳୀ ଯେ ବଡ଼ି ବାଇଗଣ । ଦୁଧ ଦହି ଛେନା ଯେ ଶର୍କରା ଦେଲେ ପୁଣ ।। ଏବେ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ତେତେ ଭୁଞ୍ଜ ହୋ ବୋଇଲେ । ଗୃହେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥାଇ ବିଚାର ଯେ କଲେ ।। ରାନ୍ଧିଣ ଭୁଞ୍ଜିବେ ଯେବେ ଏହି ଦୁଇଭାଇ । ନାରୀଙ୍କୁ ପୁରୁଷ ଆଉ ଲୋଡ଼ିବେ କିମ୍ପାଇଁ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ କାଠଖଣ୍ଡେ ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ । ଅଗ୍ନିର ସ୍ତମ୍ଭନ ମନ୍ତ୍ର ଦେବୀ ପାଠ କଲେ ।। କଦାପି ଅଗ୍ନି ଦେବତା ତେଜ ନ ହୋଇବ । ହାଣ୍ଡି ନ ତାତିବ ଆଉ ପାଣି ନ ତାତିବ ।। ଯେତେ କାଠ ଜଳୁଥିବ ଭସ୍ମ ହୋଇଯିବ । କୁହୁଳି କରିଣ ତହୁଁ ଧୂଆଁ ହେଉଥିବ ।। ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଯେ କମଳା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ସେହି ପ୍ରକାରରେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଯେ କଲେ ।। ସବୁ କାଠଯାକ ତହିଁ ଅଙ୍ଗାର ହୋଇଲା । ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ଯେ କିଞ୍ଚିତେ ପାଣି ନ ତାତିଲା ।। ହଟି କମଳିନୀ

ହଟ ଭିଆଇଲେ ଯେଣୁ । ହାଣ୍ଡି ତଳେ କଳାଟିକେ ନ ପଡ଼ିଲା ତେଣୁ ।। ସୁଗନ୍ଧ ତଇଲ ଦେବୀ ଦେଲେ ପଠିଆଇ । ଦାସୀମାନେ କହୁଛନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।। ପାକସିଦ୍ଧି ହେଲା କି ନ ହେଲା ହେ ଗୋସାଇଁ । ତଇଲ ଲଗାଇ ସ୍ନାନକର ବେଗେ ଯାଇଁ ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ପାଣି ନ ତାତିଲା । କି ପାକ କରିବୁ ବେଳ ଉଛୁର ହୋଇଲା ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ଅନ୍ନ ହୋଇଲାକି ନାହିଁ କହ ବେଗେ ତୁହି ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ଭାଇ । ଅନ୍ନ କି ହୋଇବ ଟିକେ ପାଣି ତାତି ନାହିଁ ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ରେ ଅଧୁଆ ମୁହାଁ । ରାନ୍ଧି ନ ଜାଣି ତୁ ହୋଇ ଅଛୁ ରାନ୍ଧୁଣିଆ ।। ତୁହି ଆଡ଼ହୁଅ ମୁହିଁ ରାନ୍ଧୁଅଛି ଯାଇଁ । ଅନ୍ନ ରାନ୍ଧିବାକୁ ଗଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋସାଇଁ ।। ଫୁଙ୍କି ଫୁଙ୍କି ବଳରାମ ବିରକ୍ତ ହୋଇଲେ । କାଠଖଣ୍ଡେ ଘେନିଣ ଯେ ହାଣ୍ଡି ପିଟି ଦେଲେ ।। କ୍ଷୁଧାରେ ଯେ ଦୁଇଭାଇ ଆକୁଳ ହୋଇଲେ । କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ।। ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ତ ବୁଦ୍ଧି ଦିଶୁନାହିଁ । କ୍ଷୁଧାରେ ଆତୁର ହେଉଅଛି ମୋର ଦେହୀ ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ଜାତିପଛେ ଯାଉ ତା'ର ଘରେ ଖାଉଁ ଭାତ ।। ଯେବେ ଏହାଘରୁ ଭାତ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଦେବ । ଆମ୍ଭ ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କର ମରଣ ହୋଇବ ।। ଲେଉଟିଣ ଦାସୀ ଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ କହିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ତ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗି ପୋପଡ଼ାଇ ଦେଲେ ।। ଏହାଶୁଣି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନେ ଚିନ୍ତା କଲେ । କେତେ ଦୁଃଖ ଦୀନବନ୍ଧୁ ଦୁହେଁ ଯେ ପାଇଲେ ।। ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଚଟୁ ଗୋଟି ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ । ରୋଷେଇଶାଳାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ବିଜେ କଲେ ।। ପ୍ରଥମେ ରାନ୍ଧିଲେ ମାଏ ବଗଡ଼ା ଯେ ଅନ୍ନ । ମୁଗ ମଧୁରୁଚି କ୍ଷୀରି ନାନାଦି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ।। ଆମ୍ବିଳ ଶାକର କଲେ କଦଳୀର ଭଜା । ଅତି ଯତ୍ନେ କଲେ ମାଏ ତିଅଣ ଯେ ମଞ୍ଜା । ଷାଠିଏ ପଉଟି ସେ ରନ୍ଧନ କଲେ ଯାଇ । ବଗଡ଼ା ଭାତ ମହିମା କଳନା ନ ଯାଇ ।। ଦୁଧପୁଳି କଲେ ମାଏ ଘୃତପୁଳି କଲେ । ଅତି ଯତନରେ ମାଏ ସରପୁଳି କଲେ ।। ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ରାନ୍ଧିଛନ୍ତି

ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ରୁଚି । ବଡ଼ିର ମହୁର କଲେ ପକାଇଣ ସାଚି ।। ସହସ୍ର ଆଟିକା ରାନ୍ଧି ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ପାଦିଲେ । ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନରେ ଯତ୍ନେ ରଖାଇଣ ଦେଲେ ।। କର୍ପୂର ଛେନା ଶର୍କରା ସମସ୍ତ ଗୋଳାଇ । ଷାଠିଏ ନଉତି ପଣା ରଖିଲେ କ ତହିଁ । ରଙ୍ଗବାଣ ପଇଡ଼ ସଙ୍ଗତେ ଛେନାପଣା । ଅଦା ମିଶା କରି ଯେ ନବାତ ଖଣ୍ଡଛେନା ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପାକ ଗୁଣ କେ କହିପାରିବ । କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ମାଏ ସଜାଡ଼ିଲେ ସର୍ବ ।। ସବୁଥିରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ରଖିଥିଲେ । ଭୋଜନ ଶେଷକୁ ପୋଡ଼ପିଠାଏ ରଖିଲେ ।। ବୋଇଲେ ଦାସୀଙ୍କି କର ଅଙ୍ଗ ମରଦନ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲିଣ ମନେ ନ ପାଞ୍ଚିବ ଭିନ୍ନ ।। ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ମୁହିଁ ଅଟେ ନିଜ ଦାସୀ । ଶୁଣିଣ ଆନନ୍ଦେ ଚଳିଗଲେ ସବୁ ଦାସୀ ।। ଦାସୀମାନେ କହୁଛନ୍ତି ସୁବେଦୀ ଗୋସାଇଁ । ସ୍ନାନକର ବେଗେ ଅଙ୍ଗ ମରଦନ ହୋଇ ।। ତହୁଁ ସୁବାସ ଜଳରେ ଦୁହେଁ ସ୍ନାନକଲେ । ଅଙ୍ଗପୋଛିବାକୁ ଦାସୀ ଗାମୁଛାଏ ଦେଲେ ।। ପିନ୍ଧିବାକୁ ପୀତାମ୍ବର ପାଟ ଆଣି ଦେଲେ । ସୁବେଶ ହୋଇଣ ଦୁଇ ଭାଇ ଯେ ବସିଲେ ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ମାନ୍ୟ କରେ କିସପାଇଁ ।। ଏହା ଘରେ ପୁରୁଷତ ଜଣେ ଦିଶୁନାହିଁ । ଶୂଳି ଦେବା ପ୍ରାୟ ଏହି ବିଚାର ଦିଶଇ ।। ଚାଲ ଏବେ ପଳାଇଣ ଏହିଠାରୁ ଯିବା । କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ପ୍ରାଣ ନ ପାଇବା ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ଶୁଣ । ଏ ଘରର କର୍ତ୍ତା ଆଜ ହୋଇବେ ଆପଣ ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇଁ । ଏମନ୍ତ କହିବା ତୋର ଉଚିତ ନୁହଇ ।। ଗୃହ ପରିଷ୍କାର ଦେବୀ ସ୍ୱହସ୍ତରେ କଲେ । ଗନ୍ଧ ଯେ ଚନ୍ଦନ ମାଏ ଛଡ଼ା ପକାଇଲେ ।। ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଥାଳି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଗିନାଝରି । ହାତଧୁଆ ପାଦଧୁଆ ସୁସଜ୍ଜିତ କରି ।। ମଣୋହି କରିବା ବିଧି ଯେମନ୍ତେ ଭିଆଣ । ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପୀଠ ତହିଁ କଲେକ ନିର୍ମାଣ ।। ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କହୁଛନ୍ତି ଦାସୀ ମୁଖ ଚାହିଁ । ବେଗ କରି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଲୋ ଘେନିଆସ ଯାଇ ।। ଏହା ଶୁଣି ଦାସୀମାନେ ବେଗେ

ଚଳିଗଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ପାଖେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।। ବିନୟରେ
କହୁଛନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋସାଇଁ । ଭୋଜନ କରିବ ଚଳ ସ୍ଥାନ ଅଛି ହୋଇ ।।
ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ନାରୀଏ ଜଣେ ପୁରୁଷ କେହି ଏଥି
ନାହିଁ ।। ଭିତରକୁ ଯିବାର ଆମ୍ଭ ଉଚିତ ନୁହଁଇ । ପତ୍ର ଦୁଇଖଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭେ ଆଣ
ବେଗେ ଯାଇ ।। ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଭାଇ ତୁମ୍ଭେ । ଏ ଘରର କର୍ତ୍ତା
ଆଜ ହୋଇବ ଯେ ଆମ୍ଭେ । କିପାଁ ତୁମ୍ଭେ ଭୟ କରଅଛ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାଇ ।
ଦାତା ଦେଉଅଛି ଆମ୍ଭେ ଛାଡ଼ିବା କିମ୍ପାଇଁ ।। ଭୟେ ବଳରାମ ସେ ଠାବରୁ
ନ ଉଠନ୍ତି । ହସ୍ତ ଧରି ଘେନିଗଲେ କମଳାଙ୍କ ପତି ।। ଠାବ ସଞ୍ଚାରେ ଯେ
ବଳରାମ ନ ବସନ୍ତି । ହସ୍ତଧରି ବସାଇଲେ ଦେବ ଶିରୀପତି ।। କମଳିନୀ
କହୁଛନ୍ତି ତୁଳସୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ! ଦେଢ଼ଶୁର ମୋର ଯେ ଅଟନ୍ତି ହଳପାଣି ।।
ତାହାଙ୍କୁ କେମନ୍ତେ ଅନ୍ନ ମୁହିଁ ଦେବି ନେଇ । ଭିତରେ ଥାଇଣ ମୁଁ ଯେ ଦେବଇଁ
ବଢ଼ାଇ ।। ବଡ଼ ସାନ ବୋଲି ଆଗ ପଚାରିବୁ ଯାଇ । ବଡ଼ଠାରେ ଆଗ
ଅନ୍ନ ପରଶିବୁ ନେଇ ।। ଅନ୍ନଥାଳି ନେଇ ବେଗେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଅଇଲା । ବଡ଼
ସାନ କେଉଁ ପଣ୍ଡା ବୋଲି ପଚାରିଲା ।। ବଳରାମ ବୋଲୁଛନ୍ତି ହୋଇଲୁକି
କାଣୀ । ବଡ଼ ସାନ କିଏ ତୋତେ ନ ଦିଶଇ ପୁଣି ।। ଆମ୍ଭେ ବଡ଼ ବୋଲିଣ
ଯେ ବଳରାମ କହି । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲେ କୋପ କଲକି ଗୋସାଇଁ ।। ପ୍ରଥମ
ଥାଳିର ଅନ୍ନ ବଳରାମେ ଦେଲା । ଭିତରକୁ ଆଉ ଅନ୍ନ ଆଣିବାକୁ ଗଲା ।।
ଆଉ ଏକ ଥାଳି ଅନ୍ନ ଆଣିଲା ବେଳକୁ । ଚାରି ଗ୍ରାସରେ ଖାଇଲେ ବଳରାମ
ତାକୁ ।। ଅନ୍ନ ଥାଳି ଘେନିକରି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଅଇଲା । ଏ ପଣ୍ଡାର ଅନ୍ନଯାକ
କିଏ ଘେନିଗଲା ।। ବଳରାମ ବୋଇଲେ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ । ଆଗକରି
ଚାରିଗ୍ରାସ ବେଗେ ଖାଇଦେଲୁ ।। ହସିଲା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦୁଇଭାଇଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ।
କୁଟୁମ୍ବ ମାରିବା ପ୍ରାୟ ଦିଶୁଛ ଗୋସାଇଁ ।। ପୁତ୍ର ଭାରିଜା କି ତୁମ୍ଭ ଦୁହିଁଙ୍କର
ନାହିଁ । ପେଟ ଲାଗି ବୁଲୁଅଛ ଦେଶ ଦେଶ ହୋଇ ।। ସହସ୍ର କାନ୍ଧି କଦଳୀ

ରଖିଦେଲେ ନେଇ । ଷାଠିଏ ନଉତି ପଣା ବେଗେ ଦେଲେ ଥୋଇ ॥ ଯେଉଁପରି ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମନକୁ ରୁଚଇ । ସେହିପରି କମଳିନୀ ଦିଅନ୍ତି ପଠାଇ ॥ ଭୋଜନ ଶେଷକୁ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ବଳରାମ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ରାନ୍ଧଣା ପରି ଲାଗୁଛି ଉତ୍ତମ ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ବଳରାମ ଭାଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀପରା ଭାର୍ଯ୍ୟାକୁ ପାଇବି ଆଉ କାହିଁ ॥ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ସନା କରି ଦେଲ ଘଉଡ଼ାଇ । ବାହାରିଗଲେ ସେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ଯହିଁ ॥ ଏମନ୍ତ ସମୟେ ପୋଡ଼ପିଠା ଦେଲେ ନେଇ । ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ବଳରାମ ଭାଇ ॥ ମୋର ମନ କଥାକୁ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜାଣିଥାଇ । ଭୋଜନ ଶେଷକୁ ପୋଡ଼ପିଠାଏ ଦିଅଇ ॥ ଭୋଜନ ସାରିଣ ପ୍ରଭୁ ଆଚମନ କଲେ । କର୍ପୂର ତାମ୍ବୁଳ ଦୁଇ ଭାଇ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ॥ ବାହାର ମେଲାରେ ପ୍ରଭୁ ବିଜେ କଲେ ଯାଇଁ । ଗବାକ୍ଷ ଦ୍ୱାରରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଛନ୍ତି ଅନାଇଁ ॥ ପଚାର ପଚାର ଦାସୀ ପଚାରଲୋ ଯାଇଁ । ବିଭା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କି ପଣ୍ଡା ଦୁଇ ଭାଇ ॥ ଏହା ଶୁଣି ଦାସୀମାନେ ବେଗେ ଚଳିଗଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ॥ ପୁତ୍ର ଭାରିଜା ଅଛି କି ନାହିଁ ତୁମ୍ଭ ଘର । କେଉଁ ରାଜ୍ୟେ ବାଡ଼ି ବୃତ୍ତି ଶାସନ ତୁମ୍ଭର ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ଦାସୀ ତୁହି । ବିବାହ ହେବାକୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆମ୍ଭର ଯେ ନାହିଁ । ଗୁଆବାଡ଼ି ଶାସନ ପାଇବୁ ଆମ୍ଭେ କାହିଁ ॥ ଲକ୍ଷ୍ମୀପରା ଭାର୍ଯ୍ୟାକୁ ଯେ ଦେଲୁ ଘଉଡ଼ାଇ ॥ କପାଳମନ୍ଦ ଆମ୍ଭର ଦୁଇଭାଇ ବୁଲୁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଘଉଡ଼ାଇ ଆମ୍ଭେ ଏ ଦୁଃଖ ପାଇଲୁ ॥ ଦାସୀଏ ବୋଇଲେ ପଣ୍ଡା ହୋଇଲ କି ବାଇ । ନାରୀକି ଛାଡ଼ିଲେ ପୁଂଷ ଦରିଦ୍ର କି ହୋଇ ॥ ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲନ୍ତି ଆମ୍ଭେ କହୁଅଛୁ ଶୁଣ । କେଉଁ ନାରୀ ଥିଲେ ହୁଏ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଦ୍ଧନ ॥ କେଉଁନାରୀ ଥିଲେ ବଂଶ ନିପାତ ହୁଅଇ । କେଉଁ ନାରୀ ଥିଲେ ବାସି ପେଜ ନ ମିଳଇ ॥ କେଉଁ ନାରୀ ଥିଲେ ଶାଢ଼ୀ ସୁନାବଳା ପାଇ । କେଉଁନାରୀ ଅଲକ୍ଷଣୀ ଘରକୁ ଭାଙ୍ଗଇ ॥ ତମ୍ଭ ସାଆନ୍ତାଣୀଙ୍କୁ ଗୋ ପଚାରତ ଯାଇ । ଦାସୀ କହେ ବାତୁଳ କି ହୋଇଲ

ଗୋସାଇଁ ॥ କ୍ଷୁଧା ଲାଗୁଥିଲା ଏବେ ଭାତତ ଖାଇଲ । ଆମ୍ଭ ସାମନ୍ତାଣୀଙ୍କୁ ଯା ପଚାର ବୋଇଲ ॥ ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଏ ମୋର ପିଲାଭାଇ । ତୁମ୍ଭ ସାମନ୍ତାଣୀ ଆଗେ ଜଣାଇବ ନାହିଁ ॥ ଜଗନ୍ନାଥ କହୁଛନ୍ତି ଭୟ କାହିଁପାଇଁ । କିଛି ନ ବିଚାର ଆହେ ବଳରାମ ଭାଇ ॥ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଗୃହ ସିନା ଅଟଇ ଯେ ଏହି । ଏଠାରେ ଆପଣ ଭୟ କର କିସପାଇଁ ॥ ବଳରାମ ବୋଲୁଛନ୍ତି ବାବୁ ଚକ୍ରଧର । ତୁମ୍ଭେ ଯାଇଁ ହସ୍ତଧର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ॥ ଆମ୍ଭେ ଦୋଷ କଲୁ ବୋଲି କହ ତାଙ୍କୁ ଯାଇ । ଯହିଁ ଇଚ୍ଛା ତହିଁ ଯାଅ ଆମ୍ଭ ମନା ନାହିଁ ॥ ଯେତେବେଳେ ବଳରାମ ଏମନ୍ତ କହିଲେ । ଭିତର ପୁରକୁ ପ୍ରଭୁ ନିଜେ ବିଜେ କଲେ ॥ ଧୀରେ ଧୀରେ ଭିତରକୁ ଗଲେ ପୀତବାସ । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ କମଳାଙ୍କ ପାଶ ॥ ପାଣିଝରି ଘେନିକରି କମଳା ଅଇଲେ । ଦରହାସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମୁଖକୁ ଚାହିଁଲେ ॥ ଅତି ଯତନରେ ଦେଲେ ପାଦପଦ୍ମ ଧୋଇ । ଥୋକାଏ ପାଦ ଉଦକ ମସ୍ତକେ ଲଗାଇ ॥ କିଛି ପାଦୋଦକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗର୍ଭକୁ କ୍ଷେପିଲେ । ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପେ ପଦ୍ମପାଦ ପୂଜାକଲେ ॥ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କହୁଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅନାଇ । ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ବୋଲି ମୋତେ ଦେଲ ଘଉଡ଼ାଇ ॥ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରେ ଏବେ ଭୁଞ୍ଜିଲ ଗୋସାଇଁ । ଚଣ୍ଡାଳ ବିଟାଳ ହେଲ ଦୁଇଗୋଟି ଭାଇ ॥ ଧିକ ତୁମ୍ଭ ବଡ଼ପଣ ଧିକ ତୁମ କଥା । ପୋଡୁ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଧିକ ତୁମ୍ଭ ଭ୍ରାତା ॥ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏ ପ୍ରକାରେ ବହୁ ଧିକାରିଲେ । କାଳୀୟ ଗଞ୍ଜନ ଶୁଣି କିଛି ନ କହିଲେ ॥ ମହାମାୟୀ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ମୋରେ କିସ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ କୁହ ହେ ବହନ ॥ କିଛିକ୍ଷଣ ଉତ୍ତାରେ ବୋଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ଏବେ ମନୁ ମାନ ତେଜ ଜଗତରେ ମାତ ॥ ଅକାରଣେ ଏତେ କଥା କୁହ ପ୍ରାଣସହି । ଆମ୍ଭର ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଯିବାପାଇଁ ॥ ବଡ଼ ହେଲେ କିସ ହେଲା ଗରବ ଗଞ୍ଜିଲ । ରବିତଳେ ସବୁ ଯୁଗେ

ସୁଯଶ ରଖିଲ ।। ତୁମ୍ଭ ଯୋଗେ ଆମ୍ଭେ କଷ୍ଟ ପାଇଲୁ ବହୁତ । ଆମ୍ଭେ ଭିକ୍ଷା ମାଗିବାର ଜାଣିଲେ ଜଗତ ।। ତୁମ୍ଭ ଜୟକୀର୍ତ୍ତି ଏବେ ଜଗତେ ରହିଲା । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଦେବାର ଜଗତ ଶୁଣିଲା ।। ଗୁରୁବାର ଦିନ ଯେ ଏ ପୁରାଣ ଶୁଣିବ । ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତର ପାପ ତା'ର କ୍ଷୟ ହେବ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା ଦିନ ଏହା ଯେ ନାରୀ ଗାଇବ । ଇହ ଜନ୍ମେ ପତିବ୍ରତା ବୈକୁଣ୍ଠକୁ ଯିବ ।। ଯେବେ କେଉଁ ନାରୀ ଏହା ମୁଖେ ବୁଝାଇବ । ତାହାର ସୁକୃତ ଆଉ କେ କହିପାରିବ ।। ଏତେ କହି ଗୋବିନ୍ଦ ଧଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀହସ୍ତ । ଜଗତମାତ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କର ସତ୍ୟ ।। ଚଣ୍ଡାଳୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଯାଏ ଖିଆଖୋଇ ହେବେ । ସମସ୍ତେ ଖାଇଣ ହସ୍ତ ଜଳେ ନ ଧୋଇବେ ।। ହାଡ଼ିର ହସ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଛଡ଼ାଇ ଖାଇବେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଖାଇ ହସ୍ତକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ପୋଛିବେ ।। ଅନ୍ନ ଖାଇ ସର୍ବେ ମୁଣ୍ଡେ ପୋଛୁଥିବେ ହସ୍ତ । ତେବେ ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ଯିବି ଜଗନ୍ନାଥ ।। ହେଉ ହେଉ ବୋଲି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ମହାବାହୁ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୋ ତୁମ୍ଭର ଯଶ ରହୁ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ହସ୍ତ ଧରିଣ ଜଗନ୍ନାଥ ନେଲେ । ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ପ୍ରଭୁ ବିଜେ କରିଗଲେ ।। ଲକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ରଉଦିଆ ଯେ ଛାମୁରେ ଜଳଇ । ଦେଉଳକୁ ବିଜେକଲେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ ।। ଇନ୍ଦ୍ର ଡାକୁଛନ୍ତି ଦେବ ମଣିମା ମଣିମା । ବ୍ରହ୍ମା ଡାକୁଛନ୍ତି ଦେବ ଗୁହାରି ଶୁଣିମା ।। ବରୁଣ କୁବେର ଯେ ହସ୍ତରେ ବେତ ଧରି । ନୃତ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତହିଁ ସ୍ୱର୍ଗ ଅପସରୀ ।। ରମ୍ଭା ଯେ ମେନକା ଆଦି ଆଉ ଚିତ୍ରଲେଖା । ତୁଳସୀ ମାଳତୀ ଆଉ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରସିକା ।। ଚଞ୍ଚଳା ଯେ ମଦାଳସୀ ଆବର ସୁଶୀଳା । ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭନ୍ତି ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ସେ ଅବଳା ।। ବଳରାମ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣରେ କହ୍ନାଇ । ଘରକୁ ଘରଣୀ ସିନା ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ।। ଯେତେବେଳେ ଦାଣ୍ଡେ ଯାଉଥିଲୁ ଦୁଇଭାଇ । ଚୋର ଖଣ୍ଟ ବୋଲି ଦେଉଥିଲେ ଘଉଡ଼ାଇ ।। ଆହୁରି କଥାଏ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ ଭାଇ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏଡ଼େ

ବଡ଼ ବୋଲି ଏବେ ଜାଣିଲଇଁ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ବିଜେକଲେ ତାଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ । ଜଗନ୍ନାଥ ବିଜେ କଲେ ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ।। ଦାସୀ ପରିବାରୀ ଆଦିକରି ଯେତେ ଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଇଲାରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଯେ ଅଇଲେ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ପାଇଣ ଦେବ ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ । ସଂସାରରେ ସେହି ମତେ କଲେକ ମୁକୁନ୍ଦ ।। ଶୁଣିଲ ନାରଦ ଏହି ପୁରାତନ ଆଖ୍ୟା । ଯାହା ଅପ୍ରସନ୍ନେ ପ୍ରଭୁ ମାଗିଲେ ଯେ ଭିକ୍ଷା ।। ଛାର ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଅଇଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଭୋଗକଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ସୁଦୟାରୁ ଏମନ୍ତ ହୋଇଲା ।। ଏ ପୁରାଣ ପଢ଼ିଲେ ଯେ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ହୁଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ତମ ସମ ପାପ କ୍ଷୟ ଯାଏ ।। ଏ ପୁରାଣ ଯେଉଁମାନେ ପଢ଼ନ୍ତି ଶୁଣନ୍ତି । ଲକ୍ଷେ କୋଟି ଗୋଦାନର ଫଳ ସେ ଲଭନ୍ତି ।। ଏ ପୁରାଣ ଅଟଇ ଯେ ମୁକତିର ପଥ । ଏହାଫଳ କଥନରେ କେ ହେବ ସମର୍ଥ ।। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପୁରାଣ ଏହୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲା । ଭାବେ ବଳରାମ ଦାସ ଗୀତରେ ଗାଇଲା ।।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ସ୍ତବ

ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ପୂଜିତେ ଦେବୀ କମଳେ ବିଷ୍ଣୁ ବଲ୍ଲଭେ, ଯଥା ତ୍ୱଂ ସୁସ୍ଥିରା କୃଷ୍ଣେ ଯଥା ଭବ ମହୀସ୍ଥିରା । ଈଶ୍ୱରୀ କମଳା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚଞ୍ଚଳା ଶ୍ରୀ ହରିପ୍ରିୟା, ଦ୍ୱାଦଶୈତାନି ନାମାନି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମ୍ପୂଜ୍ୟ ଯଃ ପଠେତ୍, ସ୍ଥିର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭବେତ୍ତସ୍ୟ ପୁତ୍ର ଦାରାଦିଭିଃ ସହ ।।

ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି: ନମସ୍ତେ ସର୍ବ ଦେବାନାଂ ବରଦାସୀ ହରିପ୍ରିୟେ
ଯା ଗତି ସ୍ତ୍ୱଂ ପ୍ରସନ୍ନାନାଂ ସାମେ ଭୂୟାତ୍ତ୍ୱଦର୍ଚ୍ଚନାତ୍ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପୂଜା

ଧ୍ୟାନ ମନ୍ତ୍ର - ଓଁ ବିଷ୍ଣୁ ଶକ୍ତୌ ଚତୁର୍ଭୁଜା ବୈକୁଣ୍ଠ ବାସିନ୍ୟୈ
ଶ୍ରୀ ହ୍ରୀଂ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣୀ ଦେବ୍ୟୈ ନମଃ ।

ବୈଦିକ ମନ୍ତ୍ର - ଓଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବ୍ୟୈ ନମଃ-ଗାୟତ୍ରୀ - ଓଁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଦ୍ମହେ ବୈକୁଣ୍ଠବାସିନ୍ୟୈ ଧୀମହୀ ତନ୍ନୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ । **ଧ୍ୟାନ** -ଓଁ କାନ୍ତ୍ୟା କାଞ୍ଚନସନ୍ନିଭଂ ହିମଗିରି ପ୍ରକ୍ଷ୍ୟୈଶ୍ଚ ତୁର୍ଭିର୍ଗଜୈଃ । ହସ୍ତୋତ୍କ୍ଷିପ୍ତ ହିରଣ୍ମୟୀ ମୃତଘଟୈ ରାଶିଚ୍ୟମାନା ପ୍ରିୟାମ୍, ବିଭ୍ରାଣଂ ବରମବ୍ଜଂ ଯୁଗ୍ମମଭୟଂ ହସ୍ତେ କରୀଟୋଜ୍ଜ୍ୱଳା କ୍ଷୌମାବଦ୍ଧ ନିତମ୍ବ ବିମ୍ବଲଳିତଂ ବନ୍ଦେଽରବିନ୍ଦ ସ୍ଥିତଂ । **ଆବାହନ ମନ୍ତ୍ର-** ଆଗଚ୍ଛ ଦେବ ଦେବେଶି । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୁଃଖ ନାଶିନୀ କୃପୟା ଗୃହାଣ ପୂଜାଂ ମତ୍ପ୍ରୀତି ପ୍ରସନ୍ନାଭବ । **ଆସନ ମନ୍ତ୍ର** - ନାନାରତ୍ନ ସମାୟୁକ୍ତଂ କାର୍ତ୍ତସ୍ୱର ବିଭୂଷିତଂ, ଆସନଂ ବହୁ ମୂଲ୍ୟଂ ଚ ଗୃହିଣ ଜଗଦ୍ଧୀଶ୍ୱରୀ । ଇଦଂ ମାନସଂ ଓଁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ନମଃ । **ସ୍ୱାଗତ ମନ୍ତ୍ର-** ସ୍ୱାଗତାର୍ଥଂ ପୁଷ୍ପିପଟକଂ ଗୃହାଣ ବୈକୁଣ୍ଠେଶ୍ୱରୀ ମୟା ନିବେଦିତ ଭକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରସନ୍ନାଭବ ସର୍ବଦା । ଭୋ ମାତଃ କମଳା ! ସ୍ୱାଗତଂ ସୁ ସ୍ୱାଗତଂ ।। **ପାଦ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର** - ପାଦ୍ୟ ଗୃହାଣ ଦେବେଶି ଶୀତଳଂ ସୁମନୋହରଂ, ଅର୍ପିତ ପରାୟାଭକ୍ତ୍ୟା ଭୁବନାନନ୍ଦ କାରିଣୀ । ଏତତ୍ ପାଦ୍ୟଂ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ନମଃ ।। ଅର୍ଘ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର- ଅର୍ଘ୍ୟଂ ଗୃହାଣ ଦେବେଶି ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପାକ୍ଷତୈର୍ଯୁତଂ, ଅର୍ପିତଂ ତବ ପ୍ରୀତ୍ୟାର୍ଥଂ ପ୍ରସୀଦ ଜଗଦୀଶ୍ୱରୀ । ଇଦମର୍ଘ୍ୟ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସ୍ୱାହାଃ ।। **ଆଚମନୀୟ ମନ୍ତ୍ର-** ନାନା ତୀର୍ଥୋଦ୍ଭବଂ ବାରି କର୍ପୂରାଦୌଃ ସୁବାସିତଂ । ଗୃହାଣାଚମନୀୟଂ ପ୍ରସନ୍ନାଭବ ଜନନୀ । ଇଦଂ ଆଚମନୀୟ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା । **ସ୍ନାନୀୟ ମନ୍ତ୍ର-** ନାନା ତୀର୍ଥୋଦ୍ଭବଂ ବାରୀ କୁଙ୍କୁମାଦୌ ସୁଶୀତଳଂ ମୟା ସମର୍ପିତଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ସ୍ନାନାର୍ଥଂ ଲୋକ ଜନନୀ । ଇଦଂ ସ୍ନାନୀୟ ଜଳଂ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ- ବଷଟ୍ ।। **ବସନ ମନ୍ତ୍ର-** ବିଶୁଦ୍ଧେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷୌମେ ନୂତନ ସୁଶାଟିକେ, ମୟା ନିବେଦିତଂ ଭକ୍ତ୍ୟା

ଗୃହାଣ ବୈକୁଣ୍ଠେଶ୍ୱରୀ । ଇଦଂ ସୋତ୍ତରୀୟ ଶାଟିକା ବସ୍ତ୍ରଂ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସମର୍ପୟାମି ନମଃ । **ଆଭରଣ ମନ୍ତ୍ର-** ନାନା ରତ୍ନ ସମାକୀର୍ଣ୍ଣଂ ମାଳାଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ ତଥା, ମୁଦ୍ରିକାଂ ହସ୍ତ ପାଦଞ୍ଚ ଗୃହାଣ ଜଗଦୀଶ୍ୱରୀ, ଇଦଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମାଳଂ ମୁଦ୍ରିକାଂ ଆଭରଣଂ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ନମଃ । **ସୁଗନ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର-** ଶରୀରନ୍ତେ ନ ଜାନାମି ଚେଷ୍ଟା ଚୈବଚା ଦେବୟୋ । ମୟା ନିବେଦିତାନ୍ ଗନ୍ଧାନ୍ ପ୍ରାଗୃହାଣ ବିଲେପନଃ । **କଜ୍ଜଳଂ ମନ୍ତ୍ର-** କଜ୍ଜଳଂ କାମିକଂ ରମ୍ୟଂ କାମିନୀ କାମ ସମ୍ଭବଂ । ନେତ୍ରୟୋ ରଞ୍ଜନାର୍ଥାୟ କଜ୍ଜଳଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ ।। ସିନ୍ଦୂର ମନ୍ତ୍ର- ଉଦିତାରୁଣ ସଂକାଶଂ ଜବା କୁସୁମ ସନ୍ନାଭଂ । ସୀମନ୍ତ ଭୂଷଣାର୍ଥାୟ ସିନ୍ଦୂରଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ ।। **ଅଳତା ମନ୍ତ୍ର-** ବନ୍ଧୁକ କୁସୁମଭାଷା ବାଲାର୍କଦ୍ୟୁତି ଗଞ୍ଜନଂ, ପାଦ ଶୋଭା ମ୍ୟହଂ ଦେବୀ ! ଗୃହୀତାଂ ଜଗଦ୍ଧୀଶ୍ୱରୀ ।। **ପାଦୁକା ମନ୍ତ୍ର-** ପାପମଗୟନ୍ତି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବର୍ଷା ନିବାରଣାର୍ଥକଂ, ନିବେଦିତଂ ମୟାଦେବୀ ! ପାଦୁକାଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ । **ଚନ୍ଦନ ମନ୍ତ୍ର-** ଚନ୍ଦନଂ ଶୀତଳଂ ରମ୍ୟ ସୌରଭଂ ଦେବତା ପ୍ରିୟଂ, ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ଚାର୍ପିତଂ ଦେବୀଂ ! ଗୃହ୍ୟତାଂ ଧନଦେ ଶୁଭେ । ଏଷଃ ଗନ୍ଧଃ ଓଁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ନମଃ । **ପୁଷ୍ପଦାନ ମନ୍ତ୍ର-** ନାନା ବିଧାନ ପୁଷ୍ପାଣି ନାନାଗନ୍ଧ ଯୁତାନ ଚ, ନାନା ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ୟା ହୃତାନିଶୋଭାର୍ଥଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ, ଇଦଂ ପୁଷ୍ପଂ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ବଷଟ୍ । **ଧୂପ ନିବେଦନ ମନ୍ତ୍ର-** ବନସ୍ପତି ରସୋଦ୍ଭୂତୋ ଗନ୍ଧାଢ୍ୟୋ ସୁମନୋହରଃ । ଆଘ୍ରେୟ ସର୍ବ ଦେବାନାଂ ଧୂପୋୟଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟଣଂ ଏଷଃ ଧୂପଃ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା । **ଦୀପଦାନ ମନ୍ତ୍ର-** ସ୍ୱପ୍ରକାଶ୍ୟ ମହାଜ୍ୟୋତି ସ୍ତିମିରୀ ପତ୍ନଃ ସଦାହ୍ୟଭ୍ୟନ୍ତର ଜ୍ୟୋତିର୍ଦ୍ଦୀପେୟଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ । **ନୈବେଦ୍ୟ ନିବେଦନ ମନ୍ତ୍ର-** ଶର୍କରା ଖଣ୍ଡ ସଂଯୁକ୍ତଂ ଦଧିଦୁଗ୍ଧ ଘୃତାନ୍ୱିତଂ ।

ଲେହ୍ୟପେୟଂ ଭକ୍ଷଭୋଜ୍ୟଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ । ଏଷନୈବେଦ୍ୟଂ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା । **ତାମ୍ବୁଲ ମନ୍ତ୍ର**- ପୁଗିଫଳା ଲବଙ୍ଗଞ୍ଚ ପକ୍ୱ ପର୍ଣ୍ଣ ଦଳୈର୍ଯୁତଂ କର୍ପୁରୈକୀ ସମାଯୁତଂ ତାମ୍ବୂଳଂ ପ୍ରତି ଗୃହ୍ୟତାଂ । ଏସ ତାମ୍ବୂଳଂ ଓଁ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା । **ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ମନ୍ତ୍ର**- ନମଃ ଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସର୍ବ ସମ୍ପଦ ଦାୟିନୀ, ସର୍ବ ଦୁଃଖ ହାରିଃ ଦେବୀ ଗୃହାଣ କୁସୁମାଞ୍ଜଳିଂ । **ସ୍ତୁତିପାଠ ମନ୍ତ୍ର**- ନମସ୍ତେସ୍ତୁ ମହାମାୟେ ଶ୍ରୀପୀଠେ ସୁରପଜିତେ । ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦାହସ୍ତେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । **କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା ମନ୍ତ୍ର**- ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର କ୍ରିୟାଚାର ଭାବ ଭକ୍ତ୍ୟା ନ୍ୟଥାକୃତମ୍ । ଯଦର୍ଚ୍ଚିତଂ ମୟାଦେବୀ, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣଂ ତଦସ୍ତୁମେ ।। **ପ୍ରଣାମ ମନ୍ତ୍ର**- ବିଶ୍ୱ ରୂପସ୍ୟ ଭାର୍ଯ୍ୟାସି ପଦ୍ମେ ପଦ୍ମାଳୟେ ଶୁଭେ, ସର୍ବତଃ ତ୍ରାହିମାଂ ଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ବନ୍ଦେହଂ ଧନଦାତ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ଦେବୀ ନମୋନମାମି । ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ପଦ୍ମଫୁଲ ଦେଇ ପୂଜା କଲେ ପୂଜାର ସୁଫଳ ମିଳେ ଓ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ହେ ମା ’ ! ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବଦା ମୋର ହୃଦୟରେ ବାସକର । ତୁମରି
ଚରଣ ରେଣୁର ସ୍ପର୍ଶରେ ମୋର ଗୃହ ଧନ ଧାନ୍ୟରେ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଉଠୁ ଆଜି ମୋର ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।
ଜୟ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀଙ୍କର ଜୟ । (ପ୍ରଣାମ)

: ମାଣବସା ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ସମାପ୍ତ :

----✸----